

Kako se reče

Zadnjič sem na koncu omenil špansko besedo "enceradora". Tudi v Sloveniji so zdaj že razširjeni taki aparati. Kako jim pravijo? Loščilec (V ostalih sklopih se l v končnici izgovarja kot u ali pa tudi kot l, n. pr. loščilca — loščilca ali loščilca; tako določa SP). Kolkor sem mogel ugotoviti, je ta izraz popolnoma udomačen, ker so ga uvedli istočasno z aparati. Ali ne bi bilo prav, da ga rabimo še mi? Od začetka se bo morda komu zdelo, da se spakuje, ko pa se bo navadil, ne bo več imel takega občutka. Širimo ta izraz in mogoče bodo končno odnehali tudi tisti, ki trdovratno vztrajajo pri španskih besedah! Naj navedem še nekaj besed, ki jih vsi za silo poznamo: lošč, loščilo, (po)loščiti ipd. Tudi francoska tujka glazura (la glaçure) se prevaja z besedo lošč. Je pogojno dovoljena, pomeni, da jo v navadni govorici lahko mirno uporabljamo, v skrbnem, literarnem jeziku, pa se je moramo izogibati.

Kdor ima loščilec, mu navadno ne manjka tudi sesalec (sesalnik) za prah. Sesalec ali sesalnik za prah je torej "aspirador". Ker sem gori omenil pravilno izgovorjavo (ne: izgovorjavo) glasu l, ne bo odveč, če jo navedem še tu. Pri sesalcu se l vedno (razen v prvem in četrtem sklonu ednine) izgovarja kot u (n. pr. sesalca), pri sesalniku pa tako kot se piše. Veste, kako se reče po nemško? Staubsauger (Staub — prah, sauger — sesalec). Zelo praktičen izraz, kajne? Nemščina ima to prednost, da besede kar sestavlja, slovenščina pa navadno nima te možnosti. Francozi pravijo aspirateur, Angleži vacuum cleaner. Morali bi razčistiti, če je pravišeji, boljši izraz sesalec ali sesalnik. Kaže, da raba omahuje, ker sem zasledil obe obliki. Skušal bom ugotoviti, kaj menijo o tem slovenski jezikoslovci (v Sloveniji) in kateri izraz je bolj v rabi. Brž ko (ne: čim) bom to izvedel, bom povedal v jezikovnem kotičku. Do takrat rabimo oba izraza brez razlike, argentinsko "aspirador" pa pustimo pri miru!

Zdaj poznamo že celo vrsto slovenskih izrazov za razne domače aparate: hladilnik, pralni stroj, (kuhinjski) mešalnik, loščilec in sesalec (sesalnik) za prah. Počasi bodo prišli na vrsto še drugi. Spravimo jih v življenje!

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Katoliški misijoni. Marec 1950. Vsebinska: Od oktobra do oktobra — Misijonari leta 1957-1958 (mj); Misijonarji — prosjaki (Aladin); Vincencijevi sinovi-lazaristi, v misijonih Branko Bohinc; Duh svetega Vincencija; Orjak s pužitim srcem (Janez Kopač, CM); Maksimilijan Kolbe, norček naše Ljube Gospe (Privedil Ruda Jurčec); Po misijonskem svetu: K zaroki japonskega prestolonaslednika, Pregarjana kitajska Cerkev, Od sončnega vzhoda do sončne-

NEDELJA 5. APRILA

SLOVENSKI DAN

DAN SLOVENSKE POVEZANOSTI

JOŽA VOMBERGAR

Zakleta Vernica

Pa zakaj mu bo ta šiba, so ga vprašali. Tine pa si je že med potjo tja izmislil tak vzrok, da mu je oča res niso mogli odkloniti. Lepo se je zahvalil zanj. Ko pa je bil že zunaj hiše, so ga oča poklicali nazaj in ga z nasmehom vprašali, če nemara ne kani iti zaklete graščakinje nad Zatrepom reševat. Da ne verjamejo, če je toliko junaka. Da je že nekoč Glavačev Martin to poskušal, pa je slabo odnesel. Drnjavov Rok pa da je skoraj od strahu umrl, že ko je kačo samo zagledal. Da se njene zelene oči tako strašno svetijo kot bi sam peklenški ogenj gorel v njih. In če kaj takega namerja, mu to na vso moč odsvetujejo, so svarače pristavili. Seveda oča niso vedeli, da bomo trije... odgovoril jim je pa, da ne misli na to... Zlagal se je — res ni bilo prav, toda — povedati jim vendar ni smel po pravici, ker ga je vezala obljuba... Pa se je takoj pokesal za to laž in se je bo pri prvi spovedi obtožil. "Tako oča tudi vedo za to reč?" je presenečeno vzkliknil Francelj. Potemtakem bo le resnica in ne samo pravljica! Pa ne samo Glavačev Martin, tudi Drnjavov Rok je videl tisto kačo! Torej je le res kača nad Zatrepom!"

Znova so oživil in vzplamteli naši prepleti upi in načrti!

"Zdaj imamo vsel je veselo ugotovi-

SLOVENCI PO SVETU

ASVTRALIJA

V Sydneyju je dne 11. februarja t. l. umrla po dolgem in hudem trpljenju v 84 letu starosti Marija Plazer. Že od prve svetovne vojne je bila vdova ter je s svojimi otroki živela v Domžalah. Po drugi svetovni vojni je delila usodo ostalih slovenskih protikomunističnih beguncev. V Avstralijo je prišla leta 1951. V kampu Greto je rajno zadel delni mrtvoud, da si od tega časa naprej sama ni mogla nič več pomagati. Več let je zato prebivala v bolnišnici, dokler je nista vzela dva sinova, ki živita z družinama v Greenacre, k sebi. Pokopali so jo 13.II.1959 na pokopališču Rookwood.

Zrtev prometne nesreče je postal dne 28. januarja t. l. Avgust Prinčič iz Kozane v Slovenskem Primorju. V mestu Richmond ga je na križišču cest podrl avto. V bolnišnici so storili vse, da bi mu rešili življenje, pa so bile poškodbe prehude in jim je podlegel. Pokopali so ga na keilorskem pokopališču.

Pri vožnji z avtomobilom je dobil hujše poškodbe tudi Jože Maček iz Dookie. Po cesti je vozil pravilno, vanj se je pa zaletel avto, ki je vozil z nasprotno strani.

Novo slovenske družine so si ustvarili naslednji rojaki: Anton Penko in

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Skupščina LR Slovenije je sprejela družbeni plan za tekoče proračunsko leto. Da bi popravili napake prejšnjih let, ko so na škodo poljedelstva povsod pospeševali samo industrijo, družbeni plan za 1959 predvideva znatno povečanje kmetijske proizvodnje. V ta namen je za to leto predvidenih okoli 7,6 milijard dinarjev za razne investicije. Tako nameravajo nabaviti 53 težkih in 380 srednjetežkih ter lažjih traktorjev, 50 kombajnov in 15 žitnih sušilnic. Za izvedbo melioracijskih osuševalnih in namakalnih del je predvidenih 600 milijonov din, za ureditev 10.000 hektarjev travnatega sveta, zlasti črednih pašnikov pa okoli 300 milijonov. To leto mislijo umetno osemeniti 153.000 krav ali 60% vsega staleža. V raznih kmetijskih posestvih nameravajo postaviti 18 pitališč za teleta, za kar je določenih 500 milijonov. To leto mislijo tudi končati gradnjo treh farm za bekone s skupno zmogljivostjo 14.000 bekonov pri dvakratnem obračanju. Pri perutninarski farmi v Zalogu imajo v načrtu še zgraditev objekta za 10.000 kokoši nesnic in klavnico za perutnino, na Dolskem

ga zahoda; Naši misijonarji pišejo; Misijonsko zaledje; Veselo upanje — Baragovo misijonišče sprejme prvo skupno misijonskih gojencev, Vsem, ki bi zmogli.

Marija Sedmak v Fitzroyu, Matevž Kokej in Emi Sluga v Richmondu, Ivan Hrvatin ter Slavica Radovac, Svetko Kridmančič in Štefanija Lukek v Hawthornu, Marijan Oppelt in Marija Ružič v Melbourneu, Franc Česnik in Liza Šabec ter Anton Vadnjal in Emilija Šabec v Aascot Vale. V Južni Avstraliji so pa stopili pred oltar Ivan Zeljko in Katarina Sterle, Andrej Pregelj in Frančiška Vonta in Alojzij Penko ter I. Urbančičeva.

Slovinci v Melbourneu so se zopet izkazali. V melburnski mestni dvorani so sodelovali na mednarodnem festivalu, ki ga je 8. februarja priredila Vincencijeva prirediteljica Fr. Murphyja je bila slovenska točka od vseh 14, kolikor jih je bilo na sporedu, najboljša. Vsi igralci so bili v narodnih nošah. Mala Lilijana Zdražilova je nastopila s harmonikašema Rajom in Mitjo Ješe. Tekmeča v lju-bezni sta bila Stanko Hartman in Erik Zdražil, dekle, ki mora izbirati med obema je bila Evelina Zdražilova. Vsi so lepo podali svoje vloge ter so želi splošno odobravanje. "Misli" so poročilo o tej prereditvi zaključile z ugotovitvijo, da "Slovinci res ni treba biti sram naših pestrih narodnih noš, naših melodij in tradicionalne zgodbe letovnega srca."

pa povečati farmo za nadaljnjih 20.000 rac.

V jeseni so s pšenico zasejali v Sloveniji 13.500 hektarjev. Setev hibridne koruze je predvidena na površini 10.000 ha, površino hmeljskih nasadov pa hočejo od sedanjih 2640 ha povečati na 3400 ha. Obnovljenih naj bi bilo dalje 1700 ha sadnih nasadov, v vinogradništvu pa 700 ha nasadov. Pri govedu hočejo doseči 4000 ton prirastka, pri prašičih 6000 ton, pri perutnini 200 ton; dalje hočejo dobiti 50 milijonov litrov več mleka in 8 milijonov več jajc. Razne zadrudne organizacije pa morajo po načrtu spiti 20.000 telet, 5000 mlade govede tipa baby beef, 11.400 glav ostale govede in 140.000 mesnatih prašičev. Vse investicije so seveda namenjene komunističnim zadrudnim ustanovam.

Kakor pri vseh ostalih načrtih v komunističnem gospodarstvu bo treba s končno sodbo počakati do konca leta. Rezultat tedaj gotovo ne bo nudil tako

Pred nakupom se posvetujte pri
Lojzetu Novaku
Izključno zastopstvo

BUMAR S.R.L.

Avda de MAYO 302. T. E. 658-7063

Velika izbira hladilnikov, pralnih strojev, živalnih strojev, plinskih štedilnikov, TV aparatov ter drugih potrebščin za dom, vse najboljših znamk. Cene ugodne, tudi možnost dolgoročnega odplačevanja. Kličite po telefonu, zglasite se osebno v trgovini. Pridem tudi na dom.

ju ojunčil. Zdaj se nama je ves postopek pri reševanju zadel tako preprost, da bi bilo res nespametno, zbuhati si še kakršnokoli bojazen in strah. In nazadnje smo tu trije, ne kakor tisti Martin ali Rok, ki sta sama šla k samotnemu Zatrepu! Človeku samemu res utegne v takšnih okoliščinah, in še ob pogledu na strahotne zveri, postati tesno pri srcu — trem pa ne bo, ker se bomo lahko medsebojno spodbujali. Strahopetci pa naposled tudi nismo, Bog se usmilil..."

Odločili smo se torej, da gremo poskusiti svojo srečo. Le za vrstni red se še nismo mogli zediniti. Zato smo vlekli slamice, in usoda je odločila Tineta na prvo mesto, na drugo Franceljna, mene pa kot zadnjega reševalca.

Potem smo se dogovorili še o drugih podrobnostih. Če bi se, recimo, Tinetu primerilo, da bi ne mogel zamahniti še v drugo in v tretje, mora takoj Francelj prevzeti to nalogo — in če bi tudi ta ne dovršil reševalnega dejanja, bom jaz na vrsti.

Na Tinetov predlog smo se začeli vaditi v zamahovanju s palico po kači in zvereh — in da bi se že v naprej privadili renčanju in tuljenju zveri, ki bi nas utegnili zbežati, smo zraven tulili in rjaveli, kar so nam grla dala moči. Kar zares sem se ustrašil, ko je Francelj, igrajoč že v tretje medvedko, divje skočil proti meni in se tako strahotno zadržal, kot bi ga kdo z žarečimi kleščami sti-

lepe slike, kakor pa objava vseh teh načrtov.

V tovarni mlečnega prahu v Murski Soboti proizvajajo tudi grozdni sladkor za razne brezalkoholne pijače in za zdravilstvo. Med trgatvijo so v tovarni vsak dan predelali grozdja za več ton grozdnega sladkorja.

OBVESTILA

I. sestanek članov SKAS-a bo v soboto dne 21. marca t. l. ob 19. uri v prostorih Slovenske hiše na Ramon Falconu 4158. Na sporedu je diskusijski večer o našem šolstvu.

Društvo Slovencev vabi vse svoje člane in sploh vse Slovence in Slovenke na informativni sestanek, ki bo na cvetno nedeljo 22. marca t. l. po sv. maši v dvorani na Ramon Falconu. Na dnevnem redu je poročilo in razgovor o ustanovitvi argentinsko-jugoslovanske bolnice v Buenos Airesu, ki jo pripravljajo posebni odbor slovenskih, hrvatskih in srbskih starih naseljencev. Ker gre za izredno

Časi se spreminjajo — tudi v Argentini — in kdor hoče v gospodarskem pogledu uspevati, jih mora pravilno razumeti.

Pred časom je PROMET neprenehoma opozarjal rojake, naj čimprej, kakorkoli že nalože svoj denar. Kdor je poslušal, si nakupil stvari, strojev, sezidal hišo, začel s svojim podjetjem, ali pa naložil svoj denar na lepe obresti pri zanesljivem podjetju, si je vsaj ohranil, če že ne povečal začetno vrednost svojih prihrankov.

Danes pa je položaj drugačen. Sedaj moramo dobro premisliti preden se odločimo za nakup stvari, ki jih nujno ne potrebujemo; utegnemo jih kasneje dobiti za nižjo ceno. Prav tako se utegne zgoditi, da bomo kdaj bolj potrebovali denar kot pa kaj drugega. Zato vsaj za nekaj časa glejmo, da bomo svoje prihranke imeli na razpolago predvsem v gotovini.

Seveda ni pametno, da nam zlasti večje vsote denarja leže brez haska, ko pa PROMET SRL daje za naložbe zelo lepe obresti in še denar je ob potrebi vedno na razpolago. Šestletna izkušnja priča o tem.

PROMET SRL (Edina družabnika brata Kristof), Cap. m\$n. 100.000.—, 25 de Mayo 533, III. nadstropje, T. E. 31-6435, Buenos Aires.

JAVNI NOTAR
Francisco Raul Cascante
Escribano Público
Uruguay 387
T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

SLOVENSKA HRANILNICA
Alvarado 350, Ramos Mejia

čestita vsem tistim rojakom, ki že peto leto nalagajo svoje prihranke pri nas in danes že mnogi razpolagajo z lepimi glavniciami. Svetujemo vam, da se pozanimате o varni in dobro obrestovani naložbi Vaših prihrankov v naši pisarni, vsako soboto od 16. do 20.

snil za bedro. Zato sem v strahu s palico zamahnil po njem — in zdaj je res zatulil kot bi pobesnel, mi urno izmaknil leskovo iz roke pa mi vrnil z njo milo za drago. Takoj sva si skočila v lase, in iz navadne vaje je nastal pravcati pretep, ker se je tudi Tine vrgel med naju in vpil, naj se ne ravšava.

Ljudje v okolici so si gotovo mislili, da mora biti Kotič poln neznanih divjakov ali bogve kakšnih razbojnikov, ker je šmonov Miha ves bled in preplašen z bičem v roku prihitel z njive pogledat, kaj neki neznansko strašnega se tu dogaja. Takoj smo plaho utihnil in se vprašujoče gledali z Mihom.

"Kaj, za zlomka, pa uganjate tukaj?" je jezno zarohnel. "Krota zelena... mislil sem, da so spet Turki pridrli v naš kraj!"...

Godrnjaje in z glavo zmajevaje je odšel. Tine je urno skril palico pod grm in vaja za uspešno reševanje zaklete Vernice je bila v kraju. Tudi nehoteni pretep je tako minil brez kakih hujših posledic...

Potem smo ponovno sklenili in se slovesno zavezali, da bomo svoj načrt izvedli po dogovoru in da nas nič na svetu ne bo zadržalo od tega sklepa. Posebej smo si še obljubili, da o vsej stvari ne bomo nikomur črhnil besedi; tudi v primeru ne, če bi nam rešitev zaklete gospe iz kakršnega koli ne predvidenega vzroka spodletela. Če uspemo — o čemer pa zdaj, ko so vsi po goji tu, ni nobenega dvoma več — po-

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 571282

važno socialno zadevo, vabimo vse rojake, da se udeležijo tega sestanka. Društvo Slovencev.

Občni zbor Slovenskega kegljaškega kluba na Pristavi v Castelarju bo na cvetno nedeljo dne 22. III. 1959 ob 16. uri popoldne. Vse člane vabimo, da se ga vsi udeležijo. Odbor

Če je komu znano, kje se nahaja g. Ogorevc Franc, ki je stanoval na Pasaje M. Estevez 1279, Dock Sud — Avellaneda, prosimo, da sporoči v pisarno Društva Slovencev, Ramon Falcon 4158. Za njim poizveduje njegova sestra ga. Neža Ložina.

V pisarni Društva Slovencev naj dvignje pošto sledeči: Štefanija Bitežnik, Emil Ivančič, Kogovšek Milan, Anton Kukovica, Jakob Kozel, Janez Kregar, Janez in Janko Lesar, Luis Lesar, Joško Muri, Valentin Pintar, Semenič Ivan, Simonič Franc, Franc Šega, Alfred Uršič, Andrej Vidic, Janez Žefran, Josip Kralj.

Sestanek Dekliškega Mladinskega doma bo v nedeljo 15. t. m. ob 11 uri popoldne v prostorih zavoda Maria Auxiliadora na Plaza Italia v Bs. Airesu. Ob 10. uri popoldne se bomo zbrale na postaji Liniers. — Odbor.

V nedeljo dne 22. marca 1959 ob 10. uri popoldne občni zbor delničarjev zadruga "Naš dom" v San Justo.

Prošnja

G. Marijana Kocmurja prosimo, naj nam sporoči svoj točen naslov. Poštna uprava nam je vrnila številke 6, 7, 8 in 9, ki smo mu jih poslali na njegov naslov v Villa Ballester. Prav tako naprošamo g. Antona Skolarisa iz Buenos Airesa, da nam javi svoj novi naslov, da mu bomo mogli redno pošiljati list. Številko 9. nam je poštna uprava vrnila z navedbo, da je naslovniku ni mogla vročiti, "ker se je preselil".

KEGLJAŠKI KLUB

na Pristavi — Castelar

vabi vse svoje člane na letošnji redni občni zbor, ki bo na cvetno nedeljo dne 22. marca ob 16. uri z običajnim dnevnim redom. V slučaju nesklepčnosti ob napovedani uri bo občni zbor pol ure kasneje, neoziraje se na število prisotnih članov.

ODDAM V NAJEM LOKAL

(9 x 4 m)

s telefonom in kopalnico in dvema vhodoma v Ramos Mejia.

Avda de Mayo 689-693

Najemnica 800 pesov mesečno, ključ \$ 50.000

Informacije na gornjem naslovu.

tem seveda ta obveza itak preneha. Saj bodo ljudje sami videli čudovite spremembe po tem dogodku. Če pa ne — no, za vsak primer — pa je tudi bolje, da nihče ne zve za naš poizkus. Da ne bi potem govorili o nas kot o nesrečnem Glavačevem Martinu ali Drnjavovem Roku...

Vse prepočasi in v nestrpnem pričakovanju silnega dogodka so nam odslej potekali dnevi, tedni in meseci do božiča. Ker je nastopilo deževje in mraz, je bilo s pašo kmalu pri kraju. Kljub temu smo se pašni tovariši in junaški zavzniki še vsak dan kje zbirali in se po tiem razgovorjali o raznih podrobnostih svojega načrta. Natanko smo se dogovorili, kje, kako in ob kateri uri se bomo zbrali na sveti večer, kako se bomo neopazno zmuznili od doma in po katerih stranskih potih in stezah jo bomo ubrali do drugega zbirališča pod Milharjevim hribom.

Nekoč nas je na takem sestanku presenetil Dolinšekov Miha, ki se je tako tiho prikradel k nam, da ga prej niti opazili nismo.

"Kaj pa tako stikate glave pa se na skrivnem pogovarjate? Ali kujete kako zaroto?"

Tako smo se ustrašili, da nismo vedeli, kaj naj bi rekli. A Tine se je brž znašel.

"Seveda! Zoper tebe kujemo zaroto!" mu je odgovoril prej resno ko šaljivo.

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XVI (11)

No. (Štev.) 12.

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,

19. marca (marzo) 1959

Vladna kriza v Italiji rešena

Rim, 6. marca, 1959.

Z veliko večino, kakršne ni bilo od De Gasperija sem, je poslanska zbornica dne 27. februarja izrekla novi Segniji vladi zaupnico. Od 582 navzočih se je eden glasovavca vzdrljal, 333 jih je glasovalo za, 248 proti. Za so glasovali krščanski demokrati, liberalci, nacionalni monarhisti, ljudski monarhisti in neofašisti (mislini italijansko socialno gibanje) proti komunisti, Nennijevi socialisti, socialni demokrati, republikanci ter predstavniki manjših disidentnih strank. Vzdržal se je Olivetti (lastnik tovarne pisalnih strojev), edini poslanec svoje stranke. Tako je bila srečno rešena kriza, ki so jo označevali kot najtežjo krizo italijanske povojne politične zgodovine.

Res pa je, da je bila ta kriza nekaj prav nenavadnega. Dejstvo je, da je nova monokolorna vlada, ki jo vso sestavljajo člani ene same, krščanskodemokratske stranke, dobila tako obsežno večino, med tem, ko se je Fanfanijeva vlada dveh strank, krščansko demokratske in socialdemokratske, morala boriti dan na dan s težkocami in jo je često rešil en sam glas. Bolj nego o krizi vlade, bi se bilo moralo govoriti o krizi krščansko demokratske stranke.

Znano je, da so v krščansko demokratski stranki poleg političnega vodstva "Iniciative" še razne manjšinske struje: "Pomlad", "Socialne sile", ter "Množična levica" ("levica baze"). Ni še čisto jasno, zakaj je na program Fanfanijeve vlade in na nje sestavo samo imela tolik vpliv "levica baze", ki jo vodi poslanec Sullo. Res je, da se je, v teku sedmih mesecev vladnega eksperimenta ministrskega predsednika Fanfanija vlade oprjel glas "zakristijških komunistov" (Comunistelli di secretia). Res je, da je na program socialnih reform Fanfanijeve vlade vplivalo prepričanje, da je mogoče komunistični program in komunistično silo "izvotiliti", "izprazniti". Tako je nastal čuden položaj: komunisti so bili s Fanfanijevo vlado zadovoljni, ker so lahko vse vladne socialne ostvaritve prikazovali kot svoje zasluge, češ da so plod komunističnega pritiska in strahu pred komunizmom. Javno so komunisti napadali vlado, da zakrijejo svoje pravo in resnično zadržanje.

Takozvana centro-levičarska usmeritev vlade se je okrepila ko so v Nennijevi Italijanski socialistični stranki zmagali avtonomisti. Ko je bila kriza že rešena, se je, na veliko presenečenje najširših političnih krogov, zvedelo, da je takozvano "levico baze" tvorilo v vsem komaj šest poslancev. "Progressistična" usmeritev Fanfanijeve vlade, ki je panjo vplivala ideologija napredka, je bila zelo podobna vladam, ki so kakor n. pr. Beneš v Češkoslovaški, iz strahu pred reakcijo, da jih ne bi zmerjali kot reakcionarje, pripravljali teren za komuniste. To so zelo jasno videli elementi krščansko demokratske desnice, ki so tudi pripomogli k padcu vlade, glasujoč pri tajnih glasovanjih proti vladi in proti navodilom lastne stranke.

V prilog novi vladi je prest.ž močne osebnosti njenega predsednika Segnija, ki ga čislajo kot velikega poštnjaka, kot večaka v socialnih in gospodarskih vprašanjih (agrarna reforma je njegovo delo, po svojem lastnem zakonu je zgrbil on, oziroma njegova družina, krog četrtino premoženja), tudi ga cenijo zaradi njegove osebne umerjenosti. Značilno je, da so tudi govorniki opozicije kakor n. pr. socialni demokrat Saragat v debati o zaupnici segniji vladi izražali naravnost občudovanje njegove osebe. Novo vlado označuje povratek h konkretni stvarnosti problemov. Štiri poglavite točke vladnega programa so: boj zoper brezposelnost, uresničenje Vannonijevega gospodarskega načrta z ostvaritvijo novih delovnih mest, šola ter problemi Južne Italije. Tako smatrajo Segnijevo vlado, ne za prehodno, marveč za "redno upravno vlado". Ko to pišemo, je tudi senat izrekel Segniji vladi zaupnico: med 240 senatorji je glasovalo za vlado 143, proti 97.

★
(Dodatek. Dolejšje so vlade Krščanske demokracije odklanjale podporo neofašistov, smatrajoč, da bi s tem bila kompromitirana demokratičnost. V teku zad-

Zavezniki odločno branijo Berlin

V ospredju vsega svetovnega dogajanja je danes Berlin. Zaslugo za to ima Hruščev, ki je krizo sprožil lansko leto novembra meseca, ko je zahteval, da zavezniki izpraznijo Berlin najkasneje do 27. maja t. l., ko bo, kakor je takrat dejal, prepustil Vzhodnim Nemcem upravo vseh poti v Berlin z zahoda, po cesti, železnici in po zraku. Zavezniki so to sporočilo Hruščeva takrat vzeli za ultimatum, ker je nastavljal določen datum. Hruščev je večkrat zanikal, da je hotel ultimativno pognati zaveznike iz Berlina. Govoril je in govoril, da je še čas, da bi se zavezniki sestali okoli zelene mize in se porazgovorili o Berlinu. Na vsak način je hotel izsiliti sklicanje vrhovne konference, kateri so se zavezniki lansko leto spretno izmikali.

Zavezniki so odgovarjali, da vrhovne konference ne bo, dokler ne bo dovolj zagotovilo, da se ne bi taka konferenca spremenila v propagandno poprišče za sovjete, kakor se je to zgodilo z znano ženevsko konferenco leta 1955. Prav tako so odgovarjali, da ne bodo odšli iz Berlina in si tudi ne dovolili kontrole Vzhodnim Nemcem, ker komunističnega režima v Vzhodni Nemčiji ne priznajo. Zadnje piko na trdovratno stališče zaveznikov je pribl. Eisenhower z znano izjavo, da "zavezniki ne odstopijo od svojih pravic v Berlinu niti za ped".

Hruščev se je tako znašel pred mnogimi dejstvi, na katera ni računal. Dolejšje se zavezniki sovjetom po ženevski konferenci še niso tako odločno zoperstavili ter je bil Hruščev mnenja, da bo od njih izsilil novo zmago, tokrat v Evropi. Toda zmaga nad zavezniki v Nemčiji bi pomenila poraz zaveznikov po vsem svetu. Če pade Evropa, pade ves Zahod.

Trdovratno zavezniško stališče in mirni živci so rodili sadove. Hruščev je začel dajati nove izjave z novimi pogoji za ureditev berlinskega problema. Stvar je vzel tako resno, da se je potrudil v Vzhodno Nemčijo, najprej na obisk trgovske razstave v Leipzigu, ki mu je služila za pretvezo, da se je sestal z nemškimi komunisti in jim zagotovil, da bo na kak način izpeljal svoj prvotni ultimatum, povedal pa jim tudi, da bo treba z začetne poti zaviti v stran, če zavezniki ne bodo nikakor popustili. Za strah je Zahodu zagrozil s tretjo svetovno vojno, če ne ubogajo sovjetov in ne odidejo iz Berlina, istočasno pa je pristavil, da bi se moglo s pogajanjem prav za prav vse urediti.

Hruščev je menil, da bo s svojimi dvojnimi izjavami vnesel razdor med zaveznike. Še bolj je bil prepričan v uspeh svoje akcije, ko je dobil v Moskvo Macmillana. Ko je ugotovil, da ga je Macmillan prav za prav prišel samo poslušati, ne pa z njim sklepat dogovorov in pogodb, ga je iznenada zapustil sredi ZSSR tako osamljenega, da je Macmillan moral začutiti vso ledeno hladnost komunističnega Kremlja.

Do podobne ugotovitve je prišel tudi zahodnonemški socialistični vodja, opozicionalec Adenauerju, Ollenhauer, ko se je s Hruščevim sestal na kratak pomenek v Vzhodnem Berlinu. Ollenhauer je bil po vrnitvi s sestanka zelo redkobeseden. Vse, kar je povedal, je bilo to — in to je dejal, da je ostal na isti liniji z zahodom — da Hruščev odn. ZSSR za sedaj vojne noče. Za berlinsko uganjo, ki jo je zapletel Hruščev, pa Ollenhauer ni našel drugačne rešitve, kakor jo predlaga Hruščev. Kakor socialisti, povsod, se je tudi nemški socialist Ollenhauer izkazal za eno izmed vrat, skozi katere je komunistom najlažje podirati zahodno civilizacijo.

Po vrnitvi iz Berlina v Moskvo je Hruščev dal nov predlog: ZSSR in Vzhodna Nemčija sta pripravljene zagotoviti svobodo Berlina na ta način, da ga po odhodu sedanjih zavezniških oddelkov znova zasedejo zavezniški oddelki v manjšem številu ali pa vojska katere nevtralne države, samo da Vzhod-

na Nemčija prevzame kontrolo dohoda v Berlin. Tudi je objavil, da je z Vzhodnimi Nemci dosegel popoln sporazum glede nadaljnjih akcij in med vrste skril grožnjo o sklenitvi separatnega miru z Vzhodno Nemčijo. V skupnem poročilu o razgovorih pa so Vzhodni Nemci in Hruščev izjavili, da zagotavljajo zaveznikom neoviran dohod v njihov del Berlina, pod pogojem, da ga spremeni-jo v svobodno mesto in da priznajo režim v Vzhodni Nemčiji. Nekaj ur po prihodu v Moskvo pa je nato Hruščev znova zagrozil zaveznikom, naj nikakor ne poskušajo nasilno prodrati v Zahodni Berlin po 27. maju, ko ga bo izročil v upravo Vzhodni Nemčiji.

Hruščev je dajal izjave in podpisoval dogovore z Vzhodno Nemčijo kar vse vprek, trdeč da je črno o čemer je še pred nekaj urami dokazoval, da je belo.

Medtem je postavil za namestnika zunanjega ministra Jurija Maksimovića Puškina, ki je bil do lanskega leta sovjetski veleposlanik v Nemčiji, namestnik zunanjega ministra že leta 1952 in član sovjetske delegacije na konferenci zunanjih ministrov v Berlinu leta 1954. Puškina bo Hruščev uporabil kot strokovnjaka za Nemčijo na morebitni bodoči konferenci zunanjih ministrov glede Berlina.

V London je poslal, — uradno je odšel tja na povabilo angleških socialistov — Suslova, tajnika sovjetske CKKP, da je položil venec na grob komunističnega utopista Karla Marxa v predmestju Londona. V Angliji bo ostal do 24. marca in menijo, da ga je Hruščev poslal tja kot svojega yohana prav v času, ko se je Macmillan pripravljval na odhod v USA na sestanek z Eisenhowerjem. Suslovu so Angleži dovolili povsem svobodno gibanje po otoku.

Na Zahodu so mišino in vztrajno poslušali in registrirali izjave in predloge Hruščeva. Eisenhower, Macmillan, De Gaulle in Adenauer, vsi so odklanjali komentarje na vsako Hruščevo izjavo. Vsi so vztrajali na stališču, da bodo zavezniški oddelki ostali v Berlinu tudi po 27. maju in da so pripravljene razpravljati o berlinskem problemu samo v zvezi s celotnim nemškim vprašanjem. Če Hruščev ne bo hotel na to pristati in prenehati s svojim ultimativnim postopkom, potem je USA pripravljena iti v vojno za Berlin.

Macmillan je obiskal De Gaulle-a v Parizu. Sestanek je bil kratak in jedrnat. Državnika sta si izmenjala svoje poglede na Berlin in izdala skupno poročilo, da se strinjata v nadaljnjih akcijah. Prav tako kratak je bil sestanek Macmillana z Adenauerjem v Bonnu. Tudi skupno poročilo je podobno izzvenelo. Izvedelo se je, da je zlasti Adenauer prepričan Macmillana, da bi bilo sleherno popuščanje Hruščevu katastrofa za Zahod. Macmillan se je namreč nagibal k delni izpraznitvi zahodne Evrope in zlasti Zahodne Nemčije zavezniških vojaških oddelkov, da bi tako dokazali Hruščevu, da je Zahod pripravljen na sporazum s sovjeti.

V ponedeljek se je Macmillan pripravljval na odhod v kanadsko Ottavo in na to v USA na sestanek z Eisenhowerjem, s katerim se je danes, v četrtek, sestal na večdnevno konferenco v Eisenhowerjem lovskemu domu v gorovju Maryland.

Medtem ko je Macmillan hodil v Pariz in Bonn, pa so ameriški vojaški pooveljniki na zaslisanjih v kongresu izjavljali, da je ameriška vojska vsak trenutek pripravljena na spopad s sovjeti. Eisenhower sam je na tiskovni konferenci povdaril, da se USA ne bo pustila v Evropi zaplesti s sovjeti v običajno strelno vojno, pač pa bo takoj začela operirati z atomskim orožjem. V ameriškem kongresu so govorniki izjavljali, da je treba sovjete enkrat za vselej zaustaviti, dalje so objavili 90 dnevni program, s katerim nameravajo pripraviti ameriško javno mnenje na morebitni vojaški spopad s sovjeti in zahtevali, da naj takoj odklopije iz Berlina in Zahodne Nemčije ameriško civilno prebivalstvo, da "ne bo oviralo ameriškega vojaštva".

V tej krizi sta se najtesneje povezala De Gaulle in Adenauer. V Evropi so

to povezanost že poimenovali "Os De Gaulle — Adenauer". Nemci in Francozi si kot naroda niso sicer nič bliže danes, kakor so bili stoletja nazaj, toda podobna politika obeh državnikov je povezala ti dve državi v tesno vez zlasti v sedanji krizi. Dolejšje sta se Adenauer in De Gaulle sestala trikrat. Vsi sestanki so bili strogo osebni in tajni. Oba državnika sta katoličana. Oba sta zaskrbljena, ker sovjeti na vsak način hočejo komunistizirati Evropo. Oba menita, da je edina zaščita proti sovjetom NATO in popolno nepopuščanje. Oba sta v zadnjem času zaskrbljeno opazovala Macmillanov načrt za delno izpraznitev Zahodne Evrope ameriških vojaških oddelkov. Za Adenauerja bi to pomenilo svoboden vdor sovjetov v Zahodno Nemčijo, De Gaulle pa bi moral potegniti francoske čete iz Alžira, da bi zamašil vrzeli v obrambi evropske Francije.

Tako Adenauer kakor De Gaulle ne zaupata Angliji. Sumita, da si hoče London v tej krizi priigrati političen in gospodarski dobiček. Prav tako oboja državnik skrbi ameriška politika. Čeprav tega nista izjavila, pa je vendar znano, da smatrata ameriško politiko

NAPETOST MED ZDRUŽENO ARABIJO IN IRAKOM

Po krvavi zadušitvi protikomunističnega upora v Mosul v Iraku je sovjetom naklonjeni iraški vodja Kasem dal postreliti vse ujete vodje upora in na stotine upornikov. Po Mosul so pobesili po drevedih več desetletj ujetnikov. Istočasno je obtožil Naserja, da je on pripravil upor, da bi priključil Irak k Združeni Arabiji, ki jo sestavljata Egipt in Sirija. Oglasila se je tudi Moskva, ki je objavila, da je bil upor Naserjevo delo.

Med Naserjem in Kasemom se je začel hud besedni dvoboj, ki ga je Naser s svoje strani speljal na strahovite napade na komuniste med Arabci. V enem tednu je imel Naser sedemnajst govorov, v katerih je napadal komunizem in komuniste in grozil Kasemu, da ga bodo z novim uporom podrli. Kasem je izgnal Naserjeve diplomate iz Iraka, tako da vsak trenutek pričakujejo prekinitve odnosov med obema državama. V ponedeljek je iz Moskve napadel Naserja tudi Hruščev sam in mu vrgele očitek, da se je prodal imperialistom in da je njihov agent na Srednjem vzhodu. Pričujejo, da bo Združena Arabija prekinila odnose tudi s sovjeti.

Ker je Naser javno napadel komunizem in obtožil komuniste, da si hočejo povdreci Srednji vzhod, so na Zahodu mnenja, da je v kratkem pričakovati velikih sprememb na tem delu sveta. Prepričani so, da Naser ne bo več iskal zavetja na Vzhodu v izigravanju Zahoda, kakor je to delal doslej, ko je ugotovil, da so sovjeti hoteli njega in ves arabski svet zagrabit v svoje kremplje.

IZ TEDNA V TEDEN

V Boliviji je vlada objavila sporočilo, da je prišla na sled zaroti, ki so jo pripravljali v socialistični falangi. Upor bi moral izbruhniti med 11. in 13. aprilom. V tej državi so bili v zadnjem času tudi veliki protiameriški izgedri zaradi izjave nekega ameriškega diplomatskega uradnika, da bi bilo najbolje prepustiti to državo svojih usodi, da si jo razdele sosedje z vsemi njenimi "skrbmi in težavami", ker da vse ogromne ameriške dolarske pošiljke v to deželo niso dale nobenih koristi. Vlada je kot povzročilce protiameriških izgedrov označila komuniste.

Čilski predsednik Alessandri je dobil široko pooblastilo za ureditev javne uprave ter za ozdravitev narodnega gospodarstva.

V Kolumbiji so odstopili vsi ministri. Predsednik Lleras Camargo ima tako prvo politično krizo v svojem predsednikovanju.

Na Kubi sedanji oblastniki streljajo naprej funkcionarje prejšnje uprave kot "vojne zločince". Sedaj so jih postrelili že 457.

Predsednik ZDA Eisenhower je zaprosil narodni kongres naj mu odobri za proračunsko leto 1959-60 kredit 3 milijarde 929.999.000 dolarjev za podpiranje še nerazvitih držav v svetu.

Havajsko otočje, ki je od San Francisca oddaljeno 3250 km, je po sklepu

za nejasno in negotovo. Bojita se, da bi se USA pridružila Angliji in se kakor koli skušala sporazumeti s sovjeti. Kakršni koli sporazum s sovjeti bi po njunem mnenju pripeljal do končnega razpada NATO.

Hruščev je doslej storil vse, da bi razdril zaveznike. Os De Gaulle-Adenauer mu je eden najostrejših trnjev v evropski peti, Angliji in zlasti Ameriki pa v največjo oporo v borbi s komunizmom.

Na vse svoje poizkuse izigravanja zahodnih zaveznikov je dobil Hruščev nov odločen odgovor od Eisenhowerja. Ta mu je v javni izjavi sporočil, da obstajajo za rešitev berlinskega vprašanja 3 možnosti: 1) odhod zaveznikov, 2) vojna in 3) razgovori za mirno rešitev. Prvi način za rešitev za zahodne zaveznike sploh ne prihaja v poštev. Vojna predstavlja splošno razdejanje v svetu. Za vrhovno konferenco je pa Eisenhower samo v primeru, če bodo podana taka zagotovila, da bi konferenca res uspela.

Eisenhower je dejal, da je sedaj od Hruščeva odvisno za katero rešitev se bo odločil.

z infiltracijo, ki so jo izvajali z vojaškimi in gospodarskimi pošiljkami. Na Zahodu tudi menijo, da bo Naserju bolje uspelo zaustaviti komunistično prodiranje na Srednji vzhod, kakor je to Eisenhowerjevi doktrini, ki je ponujala prizadeti državi vojaško pomoč v slučaju komunističnih prevratnih poskusov.

"NEZAVEZNIŠKA" ODLOČITEV FRANCIJE

Francija je preteklo soboto iznenada objavila, da ne bo dala svojega vojnega brodogoja pod vrhovno poveljstvo NATO v slučaju vojne. Objava je presenetila in zaskrbelo vse članice NATO. Zlasti v Londonu in Washingtonu je bila reakcija silovita. V ameriškem kongresu so nekateri kongresniki zahtevali gospodarske represalije proti Franciji, če ne bi spremenila svojega stališča. Franciji očitajo, da se hoče okoristiti s sedanjim svetovnim položajem in izsiliti od USA in Anglije ter drugih zaveznikov večje priznanje v vodstvu NATO. Drugi opazovalci pa so mnenja, da si hoče Francija zagotoviti popolno sodelovanje USA in Anglije v svoje borbi za Alžir, tudi v slučaju, če bi prišlo do oboroženega spopada s sovjeti in bi bila Francija prisiljena velik del svoje vojske potegniti iz Alžira v Evropo. Kljub "nezavezniškemu" koraku, ki ga je Francija storila, pa so na splošno mnenja, da se bo "konflikt" uredil tako, da NATO kot zahodna obrambna skupnost ne bo trpel na strnjnosti in udarnosti.

severnoameriškega narodnega kongresa postalo 50 država Združenih Držav Amerike. Za ta položaj se je 20 havajskih otokov borilo polnih 40 let. Od 20 otokov jih je obljudenih samo 8. Na otoku Oahu je znano ameriško pomorsko oporišče Pearl Harbor. Havajsko otočje je važno v turističnem pogledu, je pa tudi bogato na lesu, sladkornem trsu, ananasu, kavi in tobaku.

Organizacija Združenih Narodov bo v kratkem proglasila neodvisnost francoskega in britanskega Kameruna v Afriki.

Na kongresu madžarske komunistične stranke so sklenili, da bodo pritiskali na delavstvo, da bo moralo povečati proizvodnjo po načinu stahanovstva v ZSSR.

Med Titovo Jugoslavijo in Albanijo so se odnosi v zadnjem času znova tako zaostriili, da je Tito odpoklical iz Albanije svojega poslanika.

Krščansko-demokratski poslanci in senatorji v Italiji so povsem odobrili vladno politiko sedanjega predsednika Segnija. Proti je bilo samo 7 levičarsko usmerjenih poslancev te stranke.

Trije otoki v Maldivijskem otočju v Indijskem oceanu so se uprli vladi v Male in proglasili "Združeno republiko Suavavajskih otokov. Revolucionarji so zaprosili za priznanje Veliko Britanije, kateri ponujajo dovoljenje za zgraditev vojaškega oporišča na otoku Adu.

NUJNOST NAČRTNEGA TELESNO-VZGOJNEGA DELA

V okviru letošnjega IV. SLOVENSKEGA DNE bodo že tretjič zaporedoma za naše razmere velika in lepa športna tekmovanja. Okrog 100 športnikov bo znova branilo barve svojih društev v plemeniti borbi za prehodne pokale.

Razveseljava je ugotovitev, da se številno nastopajočih vedno večja. Posebno hvala pa zasluži pripravljenost društev za skupno sodelovanje. Nedvomno je SLOVENSKI DAN postal temeljni kamen naše skupnosti, na katerem bomo mogli graditi novo desetletje naše obstoja v Argentini.

Ob tem pomembnem dogodku se ustavimo za trenutek pri nekaterih važnih vprašanjih, ki spadajo v ta delokrog.

Eden izmed bistvenih pogojev, da se ta tekmovanja morejo vršiti, so prostori in igrišča, s katerimi danes razpolagamo. Ob ustanavljanju krajevnih središč so bili prav športniki med najbolj požrtvovalnimi delavci. In je gotovo tudi njihova zasluga za napredek naših domov. Vendar so to bili večnoma "veterani", ki so se že pred prihodom v Argentino dolga leta udejstvovali na športnem polju.

Za nami prihaja nov rod, ki raste pod drugačnimi vplivi in drugimi nazori. Številno fantov in deklic, ki obiskujejo in tudi že zapuščajo slov. šolske tečaje, nam zgovorno priča, da bodo starejši, ki danes še nastopajo, ostali v veliki manjšini. Kam bo šla naša mladina? Kam bo zahajala? V naše domove? Na naša igrišča? Kaj nam pomaga, če bomo v kratkem imeli lepe prostore in izvrstna igrišča, ki pa bodo prazna in mrtva, le od časa do časa bomo videli kakšno tekmo med debelimi in suhim, morda med bivšimi predsedniki ali kaj podobnega za izpolnitve programa kakšne družabne prireditve, na kateri bomo obujali spomine na mlada leta.

Delo se mora nadaljevati. Če je prvi pogoj za uspešno delo vsaj delno rešen, potem se moramo lotiti takoj drugega, to je; organizacije telesne vzgoje.

Tekmovanja niso zgolj zabava. Biti morajo sad skrbne in temeljite priprave, ki se ne prične 14 dni pred prireditvijo. Slovenski športni dnevi morajo postati zrcalo celotnega delovanja naših društev. Za dosedo tega pa je nujno potrebno načrtno in vztrajno delo. V naših središčih je treba uvesti redno telovadbo za fante in dekleta, posebno pa za najmlajše.

To delo nas neizogibno veže v skupnost, ker to niso problemi morda samo športnikov, pač pa so to problemi našega narodnega obstoja, ki jih moramo reševati kot celoto, če hočemo rešiti in zagotoviti bodočnost ne enemu, temveč vsem našim društvom, predvsem pa našim domovom. Najprej mora gotovo priti do tesnega sodelovanja z učiteljskim zborom, ki že leta požrtvovalno

OB 10 LETNICI PEVSKEGA ZBORA V RAMOS MEJIA

Na prvo nedeljo v aprilu 1. 1949 (takrat je bilo 3. aprila) je na koru župne cerkve v Ramos Mejia prvič zadonela slovenska pesem pri slovenski maši. Vsi, ki jim je bilo pri sreči, da slovenska skupina, ki se je naselila ob progii Sarmiento, ostane slovenska in se tudi versko obdrži, so se zbrali v cerkveni zbor in takoj začeli z delom.

To delo je v začetku naletelo na skoraj nepremagljive težave, pa je zbor s potrpljenjem in dobro voljo vse premagal. Danes lahko zbor s ponosom gleda na svoje 10 letno delo. Člani, raztreseni na vseh straneh, niso šteli ne denarja, ne časa, ne žrtev v družinah; delali so, vztrajali so, vedno iskali novih prijateljev, novih možnosti za zborov podvig.

Če vsega tega niso šteli člani, mora to šteti naša slovenska skupnost, ker je vse to šlo za njen obstoj in napredek. Prav tako je šlo vse to delo za ohranitev in poživitev verskega življenja, zato je štela vse to tudi Bog.

Zaradi vsega tega ob 10 letnici slovenska skupnost okrog Ramos Mejia,

in po vsej pravici tudi celotna slovenska skupnost, ne more drugače, kakor da se zboru za vse to požrtvovalno delo iskreno zahvali, mu čestita in ga prosi naj to lepo in tako zaslužno delo z vso vneto nadaljuje. Zbor naj se zaveda, da ga imamo radi, da ga cenimo, da ga bomo povsod podprli. Če je zbor zvesto in požrtvovalno 10 let delal za slovensko skupnost, bo ta skupnost te žrtve tudi znala ceniti, ga bo podprla z novimi pevskimi močmi, s priznanjem, zvestim spremljevanjem in podporo njegovega dela.

Zboru ob jubileju vsa čast in iskrena zahvala:

★

Ob 10. letnici slovenske skupnosti v Ramos Mejia bo zbor na Veliko nedeljo ob 4. uri popoldne pel pri latinski maši, ki se bo zaključila z zahvalno pesmijo.

V soboto 11. aprila in nedeljo 12. aprila zvečer bo pa zborova pevska jubilejna prireditev. Na sporedu je spevoigra "Vasovalci". Nastopila pa bosta mešani in ženski zbor.

BRALI SMO...

PRETEKLOST JE ŠOLA ZA BODOČNOST

Slovenski oder v Clevelandu je 1. februarja postavil na oder Finžgarjevo Verigo. Ob prikazu kmečkega življenja iz slovenske preteklosti v omenjeni Finžgarjevi drami je pisatelj Karel Mauser objavil v Am. domovini naslednje misli:

"Veliko jih je že med nami, ki mislijo in trdijo, da je treba preteklost pozabiti, da je treba začeti znova, dočela z drugega konca. Vsi ti pozabljajo, da je tako govoril tudi rod pred nami in ko je pričel z novim delom, z no-

vrši svojo nalogo, od katerega pa ne moremo pričakovati, da bi se mogel posvetiti še telesni vzgoji, ki mora postati dopolnilo slovenskim tečajem. Res je, da trenutno ni usposobljenih moči. Vendar bi v posebnih tečajih mogli izšolati kader vaditeljev, ki bi bili s svojim strokovnim znanjem neprecenljive vrednosti in gibalno vsega športnega delovanja. Danes to nalogo delno opravljajo vidnejši športniki, toda koliko časa bo to?"

Vemo, da nekateri naši športniki sestavljajo reprezentance tukajšnjih klubov. To je neoporečno, saj tudi na ta način pripomorejo k poznanju našega naroda. Ali ne bi bilo idealno, ko bi v prihodnjih letih imeli na različnih tekmovanjih tudi slov. ekipe? Mar je to nemogoče? Argentina nas ne bo poznala kot Sanjuščane, Morončane, Lanuščane ali Donboscove, pač pa kot Slovence. Čas je, da enkrat to doumemo.

Vprašanj je vedno več in smo lahko upravičeno zaskrbljeni. Vsi, brez izjeme. Jim bomo kos? Odgovor je v skupnosti.

vim začetkom, se je nenadoma znašel na stari poti, kateri je sicer za spoznanje spremenil lice, toda vendar moral priznati, da novo dejansko ni novo temveč je samo dodatek staremu, samo popravljanje napak in iskanje boljše bližnjice.

To je pravo življenje, ki ga vse filozofije ne bodo za las premaknile. Novo se ne rodi iz nič, rodi se iz starega, iz osnove, ki je nismo dali mi, temveč rod pred nami. Na to osnovo lahko postavimo novo nastrešje, dozidamo kaj in prezidamo, toda temelj smo že imeli. In rod za nami bo na to, kar bomo mi zgradili, spet nekaj dodal, morda kaj podrl, kar se bo izkazalo za slabo in poskusil z boljšim.

Neumno je torej trditi, da je treba preteklost pozabiti. Kakor človek ne more pozabiti trideset let, ker jih je živel, ker je v tridesetih letih marsikaj doživel in poskusil, ker so mu ti doživljaji osnova za nova leta, tako ne more ljudstvo tebi nič meni nič vreči v kot dvajset ali petdeset let. Ta leta je ljudstvo, je narod živel in ta leta je nov rod prinesel v sedanost in rod za nami jih bo dal bodočnosti. V zgodovini se piše, če mi preteklost pozabljam ali ne. Razlika je samo ta, da se bo pisala brez nas in v našo škodo, če bomo preteklost pozabili.

Simbolično gledam v Verigi našo sedanost. Kakor je veriga znamenje močne povezanosti, tako lahko postane tudi predmet prepira, drobnega sovraštva ki se lahko spremeni v neko stalnost, v nenehno napetost.

Prepričan sem, da med nami, ki smo našli domove po svetu, ni človeka, ki bi od srca ne želel, da bi vsa slovenska

srenja bila kakor eno, povezana z Verigo ljubezni in zaupanjem brez sumničenja in podtikanja. In vendar je sto in sto stvari, ob katerih se ustavljamo, ob katerih se dvigajo sumničenja in namigavanja. Niti v društvih, kjer se ljudje srečavajo skoraj dan za dnem, niti tam marsikdaj ni iskrenega duha. Da ne govorim o srenji, da ne govorim o širši skupnosti.

Večkrat bi bilo treba pogledati nazaj, večkrat zaigrati in večkrat pogledati v obraz starim kmečkim ljudem, če morda nimajo našega obraza. Kdor želi preteklost pozabiti, se vanjo vrača in sicer vrača tako daleč nazaj, da ponovi še tiste napake, ki jih je že rod pred nami popravil. Dolžni smo, da imamo preteklost pred očmi vsak hip, da jo poznamo, do zadnje potankosti, ker le na ta način bomo v njej našli napake, ki bi se jim za bodočnosti radi ognili in dobre strani, ki bi jih radi na novi poti vzeli za temelje.

Vse preveč se kosi na široko. Dober kosec vzame red, ki ga zmora, da bo travnik lep in da za grabljicami ne bodo ostajali še celi pušji. Mi pa imamo vse preveč že v navadi, da kosimo nalik zamah in prav zavoljo tega ni uspehov. Kar naprej popravljam, vrtimo se v večnem krogu.

Več pravičnega pogleda v preteklost. Navadili smo se posploševati vse in če kdo v merniku pšenice najde eno samo grašico, že vrže mernik na smečišče. Pаметen je tisti, ki grašico izbere in dobro žito pohvali. Mi svoje preteklosti ne znamo pohvaliti, ker do nje nismo več pravični, nismo več pravičniti za petnajst let nazaj. Ne vidimo v merniku več zlate pšenice, naše oko je uprto samo še v drobno zrno grašice, v to piko je uprto in po tej piki sodimo mernik. Tisoč dobrih zrn ne omenimo, da lahko grašico prinesemo na dlani.

Hvalimo še morda brižinske spomenike, kmečke punte in morda še borbo našega človeka s Turki. Tisto, pri čemer nismo bili udeleženi, kar je že daleč in kar smo se po šolah učili. Vse tisto pa, v čemer smo živeli, kar smo zagovarjali, kar smo branili, proti čemu smo se upirali ali sovražili — vse to je za nas samo še kost za glodanje.

Nič ne pomaga tako in ono lovljenje. Preteklost gre z nami, ker je naša, ker je del nas, ker smo jo tudi pomagali ustvarjati. V njej smo živeli, prinesla nas je v sedanost, kakor nas sedaj nosi naprej v bodočnost. Potrebno je samo, da gledamo nanjo s pravičnimi očmi, da v njej gledamo tudi svoje napake, ne samo napake drugih in da se bomo iz svojih napak in iz napak drugih učili za bodočnost. Dokler pa bo dobro iz preteklosti v žepu enih in napake v žepu drugih, dotlej je tudi naša sedanost samo ponavljanje starega — zamanjal se je samo rod.

Da, verige smo potrebni — nazarensko potrebni. Bolj kot zabavljanja in prepiranja, bolj kot špičastega jezika in zapisane besede.

ARGENTINA

V Argentini bo v počastitev 25 letnice Mednarodnega evharističnega kongresa v Bs. Airesu od 7. do 11. oktobra VI. narodni evharistični kongres v Cordobi. Argentinski nadškofje in škofje so zanj izdali posebno skupno pastirsko pismo.

V Argentini se je 16. marca začelo na vseh državnih in privatnih ljudskih ter srednjih šolah novo šolsko leto 1959/60.

Državni tajnik za vojsko gen. Pacheco je objavil, da bodo ob tretji obletnici smrti šefa osvobodilne revolucije leta 1955 gen. Lonardija po njem imenovali artilerijsko šolo v Cordobi.

Vlada je nabavila v Severni Ameriki za potrebe vojnega letalstva 28 letal znamke Sabre F-86F.

V Argentini se je mudila na prijateljskem obisku večja skupina izdajateljev in urednikov ameriških listov in revij. Gostje so bili sprejeti tudi pri predsedniku republike dr. Frondiziju. Predsednik jim je naglašal, da Argentina želi živeti v miru, do ponovnega blagostanja pa pride lahko samo po poti varčevanja in odgovodi, kakor je to predložila vlada.

Vodstvo krščansko-demokratske stranke je objavilo sporočilo, v katerem pravi, da bo ta politična skupina še naprej kritično spremljala delo sedanje vlade ter jo bo opozarjalo kot doslej na napake z namenom, da bi jih popravila. Vladi bo dajala tudi še vnaprej svoje predloge za rešitev posameznih perečih problemov. Očita ji pa, da ni izpolnila povsem svojih napovedi glede pomirjenja ter uvedbe stanja zakonitosti.

V provinci Santa Fe bi morale biti prihodnje nedelje 22. t. m. volitve, a so jih te dni odložili za 120 dni. Opozicija zaradi te odločitve zelo napada vladno stranko ter ji očita, da so volitve odložili samo zato, da bi se jih lahko udeležili tudi biv. peronisti. V tem času namreč upajo dobiti priznanje za svojo stranko justicialista. Doslej je prijaviilo svojo udeležbo pri volitvah v tej provinci 9 političnih strank.

Predsednik republike dr. Frondizi je prekladal avdienco, ki jo je dovolil predstavnikom peronističnih 62 sindikalnih organizacij. Do preklica je prišlo, ker je vodstvo teh gremijev objavilo sporočilo, v katerem se na nespoštljiv način izražajo o članih vlade.

Francoska vlada je podelila odlikovanje častne legije admiralom Rojasa in Perrenu.

Bolivjski predsednik dr. Siles Siazio bo prispel dne 6. aprila na prijateljski obisk v Argentino.

V zunanjem ministruvstvu je bil podpisan med Argentino in ZDA nov sporazum o tehnični pomoči. Nov sporazum predvideva visoke dolarske kredite za tehnično spopolnjevanje argentinskih strokovnjakov v poljedelstvu in živinoreji ter v tehničnih vedah. Visoke so tudi postavke za tesnejše sodelovanje med argentinskimi in severnoameriškiimi univerzami.

V provinci Bs. Aires sta se združili demokratska in konservativna stranka z namenom, da se bosta kot enotna politična formacija priključili federaciji sredinskih političnih strank.

General Aramburu, bivši predsednik revolucionarne vlade, bo aprila meseca odpotoval v Evropo. Ni še sporočil katera država bo vse obiskal. Gotovo je, da bo potoval v Francijo, kjer živi njegova hčerka.

DIRIGENT DRAGO ŠJANEC V LJUBLJANI

Dirigent Drago Šjanec, ki po drugi svetovni vojni živi v Argentini in nastopa pod imenom Mariano Drago, je letos januarja meseca dirigiral v Ljubljani sinfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije. Na koncertu je sodeloval kot pianist in solist znani slovenski pianist Anton Trost, ki je odigral Beethovnov V. klavirski koncert. O tem koncertu je napisal Uroš Prevoršek oceno za Slovenski Poročevalec z dne 30. I. 1959. V tej oceni v prvi vrsti omenja pianista Trosta in ga imenuje "najpomembnejšega in najaktivnejšega slovenskega pianista". Pravi, da je Trost odigral svojo točko z "mladeniškim temperamentom" in z globokim zajemom v bogato vsebino skladbe. O orkestru, ki je Trosta spremljal in ki ga je dirigiral Šjanec, pravi, da ni dal točno sinhronizirane spremljave.

Končno Prevoršek omenja tudi dirigenta Šjanca, o katerem pravi, da se je predstavil "kot glasbenik, ki iskreno in z veliko ljubeznijo služi umetnosti".

Ker sta bili na sporedu tudi dve argentinski skladbi, poročevalec omenja tudi ti dve in pravi o njih, da sta bili "bledi" in da nista spadali v sicer skrbno sestavljeni spored.

KAREL VLADIMIR TRUHLAR: NOVA ZEMLJA

Buenos Aires 1958.

Kot svoje 30. izdanje nam Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu poklanja 20 lirčnih pesmi K. V. Truhlarja. Ovitek, ki se mi zdi že nekaj uvod v pesmi — na pepelnem dnu med ravnimi temnejšimi pasovi temno rdeč napis, je izdelal France Papež. Knjiga ima naslov: Nova zemlja — to ni zemlja strasti in krvi, upanje in razsulo, to je knjiga ubranosti in harmonije, ni zemlja viharja in prevrata, v božji biti je zasidrana, iz nje raste, v njej ima svoj obstoj in pomen. Pesmi so pisane v prostem ritmu, misel si poišče obliko, da bi zunanji okvir ne motil ubranosti, so strani brez števil in kazalo je le seznam naslovov. Napačno bi bilo misliti, da nam te pesmi približa že bežen pogled nanje, treba jih je brati počasi in previdarno, potem se nam dotaknejo duše in sledimo pesniku na njegovi poti, ko dviga stvari vedno višje v metafizični svet in najde v tem novo harmonijo stvari — novo zemljo. Te vrstice naj bodo le majhna osvetlitev zbirke.

V prvi pesmi je pesnikovo srce še čakajoče — vendar se ubira za novi metafizični odnos do stvari. V Poletju ob morju že pravi:

Vse bolj si svetel. - Topla luč - te zagrinja, - in se preliva - v tvojo bit, - da te pospremi - v mrtvi zrak - pozne jeseni - in zime.

Tako zadobiva novo metafizično razmerje do stvari, ki jih v 3. pesmi Prostorje težko že dvigne do življenja v

Bogu, ko najde stvari v božji biti kakor v večni kali. V pesmi Ko se mi razodevaš, Vstajenje vesolja, In prenovil boš obličje zemlje se pesnik vedno tesneje in globlje približuje stvarjem v metafizičnem razmerju, kar lepo izraža z verzji:

Veter z brega - se pobožno - kakor k svetemu obredu — spušča - niže in niže.

Ko odtujene podobe starega sveta, ki ga je nekoč oklepal, na robu zavesti - počasi ugašuje - kakor zadnji - krvavi nadih - na mrzli večerni strani - neba

postanejo oči zrele in

sije v duha - drugačna podoba: - iz zacepljenih Ran - poduhovljenih v rahlordečo - prozornost, - veje v mladem lesku - moč Vstajenja.

Ker je Duh tisti, ki vzdržuje ravnesje med njim in stvarstvom in pesnik začuti, da

komaj so vzgibi Duha - v meni zamrli; - že je svet razpadel - v tisoč - venečih - samot.

Za to pravi kakor v molitvi:

Poslji, Gospod, - poslji svojega Duha, - naj spet razkrije - v mojem - usihajočem srcu - beli mir svojih vrto - in spet se bodo - Tvoje stvari — kot boski otroci - v pomladni travi — svet-

lo klicale - in se zbrale - za ples - pred Teboj.

Pesnik je našel svoj odnos do stvari in Boga, a v Vodnjaku na mestnem trgu čuti:

Ljudje hite mimo - in ne mislijo nate. Vendar vstane on predan svojemu novemu spoznanju in razmerju:

Nesebično in pokorno - mečeš dalje - srebrnino - v svoj - zeleni - šumot.

Staro drevo pred zimo nam pokaže pesnika v metafizičnem svetu, kjer ni več strasti, živa toplota čistega sonca je zanj kot čudovita devica Abisag.

Velemesto (gotovo Rim, saj pesnik tam živi) je bilo Petru Babilon, ko je pisal kristjanom v Malo Azijo, pesnik ga gleda poduhovljeno:

V Njem sprejemaš - svojo poslednjo lepoto - in se nevidno spreminjaš - v Novi kraj; - dehteč - pod Novim Nebom.

Prav po šolsko jasno je podan metafizični odnos stvari v Pogovoru z mrtvim prijateljem (A. Ušeničnikom). Božja bit jih zajema. Harmonijo stvari vzdržuje Duh, kjer ga ni tam je

zemlja - pusta in prazna, - in med vodami - votla tišina - za izgubljaočim se - šumom - Duha.

Iz urejenosti sveta izvira tudi slast sožitja, čigar podoba je pelikan. V lepi pesmi Davnina v tebi se dvigne pesnik preko osebnih bojev in uporov in skozi temno in svetlo dediščino očetov v molitvi do Boga in tedaj se v svetu Boga

Nova Mavrica - usloči - tudi nad tvoje - ugasle upore - in nad davno - zemljo dedov.

Višek poveličanega sveta je seveda Jezus po vstajenju in Assumpta. Jezusu po vstajenju je telo tvar,

ki se razpušča - v svetlobo duha.

S tem Jezusom stoji pesnik in njemu je stari svet

živo moder vrt koral - na morskem dnu, - ki ga presije - bela luč - prvega - potopljača.

V Assumpti gre pesnik še dalje. Kakor je Assumpta

stopila v prostor, - kjer še ni novih poti

tako tudi on:

antena, - čakajoča - v veku - brez oddaj.

On je doživel v svojem od stvari in večnosti nov svet, novo zemljo kakor Assumpta. A zanj velja kot zanj v zadnjih verzih:

Spremenjena si - za svet, - ki ga še ni.

Knjiga bo všeč vsem, ko si jo duhovno prisvojijo.

Opomba: Tiskovno pomoč sem našel le eno: 4. predzadnji verz v pesmi Pelikan: dihem mesto tihem. In za isto pesem velja, da bi iz slovnice, logičnih, fonetičnih in estetičnih razlogov zadnji verz moral biti: krvavi pelikan.

Slavko Srebrnič

Novice iz Slovenije

Dr. Ahčinova Socialna ekonomija je prišla tudi v Ljubljano in je povzročila v akademskih krogih splošno presenečenje. Domači ekonomski strokovnjaki ugotavljajo, da v 14 letih v komunistični Sloveniji niso bili sposobni izdelati niti približno podobnega dela kot je Socialna ekonomija, ki jo je napisal prof. dr. Ivan Ahčin in jo je založila Družabna pravda v Buenos Airesu. Izvod knjige, ki se nahaja v vseučiliški knjižnici, neprestano kroži iz rok v roke. Prav posebno pozornost vzbujajo poglavje, ki vsebuje kritiko marksizma in še posebej titoizma. Znani profesor na ljubljanski univerzi je izjavil: "Doselej smo mi učili izseljenca, sedaj pa izseljenci učijo nas."

Pri Državni založbi Slovenije je izšel koncem leta 1958 pod uredništvom dr. Franceta Tomšiča Nemško-slovenski slovar, ki obsega 1053 strani.

Umetniško opremo glavnega vhoda v slovenski parlament v Ljubljani sta izdelala kiparja Zdenko Kalin in Karel Putrih ob sodelovanju arhitekta Vinka Ganza. Zdenko Kalin je izdelal 20 plastik v bronu. Te so razvrščene v petih stebrih okrog vhoda. Figure predstavljali razne umetniške panoge. Izražajo misel, da bodočnost naroda sloni na bodočih rodovih. Likji kiparja Putriha pa

NAROČAJTE IN ŠIRITE SVOBODNO SLOVENIJO

SLOVAŠKA KULTURNA RAZSTAVA IN NARODNA OBLETNICA

V dvorani kolegija El Salvador v Bs. Airesu so Slovaki, živeči v Bs. Airesu, v soboto 14. t. m. proslavljali 20 letnico proglasitve svoje republike.

Zbrane goste je pozdravil predsednik Slovaškega kulturnega doma, nato sta pa po petju argentinske in slovaške himne govorila prof. Dr. Stanislav Mečiar ter pisatelj Jožef Ciger-Hronsky. Lepo priznanje je žela solistka Vlasta Rolny za odpete narodne pesmi s spremljavo Klare Macek. Na proslavi je nastopil tudi hrvaški pevski zbor Jadran, ki je tudi izvajal narodne pesmi.

Zanimanje je vzbudila tudi razstava v Kulturnem domu (Marmol 629, Bs. As.) z bogato zbirko reprodukcij naravnih lepot slovaške dežele narodnih noš, venzin, tiskane besede ter drugih zanimivosti kot n. pr. bogata zbirka zgodovinskih dokumentov, znamk, denarja itd. iz časa Slovaške republike. Razstava bo odprta do 22. t. m. vsak dan od 19-21 ure.

Prireditve se je udeležila tudi delegacija Slov. kat. akad. društva.

ponazorujejo razne sodobne delavnosti. Notranjost parlamenta so okrasili s svojimi deli med drugim Boris Kalin, Franc Mihelič, Slavko Pengov, Marij Pregelj, Anton Gojmir Kos, Janez Vidic, Ivan Seljak-Čopič in drugi.

Umrli so. V Ljubljani: Slava Kovačič, zobna instrumentarka, Mihael Tomšič, vlakovodja v p., Ivana Tomc, roj. Varl, upokojenka, Ivan Zuccato, svetnik žel. ravnateljstva v p., Ivica Marencič, roj. Marinko, nameščenka, Anton Kremžar, strojni mojster v p., Ana Mavsar, roj. Kastelic, Franc Volč, klavirski mojster, Marija Plevnik, roj. Koprivc, Nikolaj Kodele, Jurij Dimic, Alojzij Blažič, upokojenec, ing. Karel Tavčar, gozdni nadsvetnik v p. in Antonija Cimerman, roj. Ronkelj v Slovenj Gradcu, Rudi Levstik, revirni gozdar v Kočevju, Janko Vranjek, žel. inspektor v p. v Celju, Jožefa Štrukelj, upok. Tob. tovarne v št. Vidu nad Ljbl., Franc Gale na Grosupljem, Anton Lampret na Krki, Karel Tribnik, profesor v Mariboru, Ljudevit Belšak, šolski upravitelj v p. v Ptuj, Franc Jarc, komercialist v Kranju, Ivan Jeromen v Stožicah, Helena Ilijeva-Khermayer, artistka v Zagrebu, Anton Lampret, pos. na Muljavi, Ivana Berglez iz Stranske vasi, Alojz Flis, pos. v Poljčanah, Jože Škerbinek, ročni stavec v Celju, Marija Miklavčič, roj. Sovdat v Idriškem pri Kobaridu, Franc Klinar, posestnik na Dovjem, Elizabeta Zigmund, pos. v Ložu, Ivanka Pegan, roj. Fortuna v Celju, Alojz Pavšek, upok. v Trbovljah, Terezija Bertonec, roj. Pegan na Zg. Dobravi pri Kropi.

Slovenski etnografski muzej v Ljubljani pripravlja pod vodstvom kustosa Marija Jagodica razstavo, ki naj bi prikazala pečo na Slovenskem. Razstavo

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Delo na Pristavi

Že dalj časa je govor, da bodo na Pristavi sezidali nekaj novih prostorov, ki naj bi služili naši mladini. Predvsem so tu prostori nujni za slovenski šolski tečaj. Ta tečaj obiskuje vsako leto več otrok. Starši so že pred nekaj časa deloma prispevali v ta namen. Tudi nekaj stavbnega materiala je bilo že nakupljenega in sedaj so že pričeli z deli. Načrte za ta dela je izdelal ing. M. Eiletz. Velika soba, ki jo sedaj grade, bo namenjena predvsem šolskemu tečaju, bo pa služila tudi članom SFZ in članicam SDO, seveda pa tudi vsem drugim obiskovalcem Pristave.

Ker pa je sedanja gradnja samo del

bodo odprli v času Ljubljanskega festivala. Razstava bo obravnavala pečo predvsem s stališča ornamentike vzornin in načina njenega zavezovanja.

Zima v Sloveniji je bila prav mila. Mraza je bilo v ljubljanski okolici največ 12°, snega pa je padlo največ 13 cm.

Sadna letina je bila lani izredno obilna. Ljudje so stiskali sadje, a povsod je primanjkovalo potrebnih sodov. Mnogo so nakuhali žganja, ki je bilo treba od njega plačati letos na novo uvedeno takso in sicer po 90 dinarjev od litra; 10 litrov na osebo je bilo dovoljenih brez daca. Spričo obilja žganje letos nima cene: prodajali so ga doslej po 400 dinarjev za liter, na Dolenskem so ga kmetje ponujali tudi po 300 din.

Gozdni sklad je tudi ena na novo uvedenih davščin, ki je pod staro Jugoslavijo nismo poznali. Od vsakega kušičnega metra mehkega lesa mora posestnik plačati ob prodaji 2000 do 2500 za imenovani sklad.

Slov. Poročevalec se huduje nad nekaterimi organizacijami Socialistične zveze delovnega ljudstva, da se predajajo "preveč formalizmu" in zato imajo pri svojem delu slabe uspehe. Take organizacije da obstajajo tudi v Trbovljah, "kjer je formalizem v delu postal praksa, ki se vleče že nekaj let." V nadaljnjem prikazu stanja v organizacijah SZDL v Trbovljah pravi, da sicer niso vse take, "toda še več je takih, ki ne pomenijo veliko v političnem življenju prav zaradi formalizma v njihovem delu. Kaj pa naj tudi organizacija SZDL pomeni, če se njeni člani samo enkrat na leto sestanejo na rednem letnem občnem zboruobčnem zboru, kjer izvolijo novo vodstvo. Med letom, to je do naslednjega občnega zbora, se sicer nekajkrat sestane upravni odbor, toda tudi ta nima na dnevnem redu nič posebnega."

celotnega načrta, ki bo zahteval precejšnje stroške, denarja pa primanjkuje, sta se v nedeljo 15. t. m. sestala na skupno sejo odbora SFZ in SDO, da bi skupno prarješetala, kaj naj se ukrene. Kot prvi ukrep so sklenili, da bo vsak odbornik dal 1.000.— pesov brezobestnega posojila in sicer do prvega sestanka, ki bo v aprilu. Tako bodo zbrali 20.000 pesov za nadaljevanje del. Skušali pa bodo zbrati 100.000 pesov, vendar ne z zbirkami med rojaki, ampak v glavnem med svojim članstvom. Na ta način bi mogli izdelati ne samo šolske sobe, ampak tudi dobršen del celotnega načrta.

Vsi ti sklepi obeh odborov kažejo, da v naši mladini še ni zamrl idealizem.

SALEZIJANEC DR. JOŽE VALJAVEC — UMRIL

Prav na svoj rojstni dan, v nedeljo 15. februarja, je na Kodeljevem v Ljubljani umrl prvi salezijanski duhovnik v Sloveniji Dr. Jože Valjavec. V začetku meseca se je prehladil, v petek legel in v nedeljo je odšel obhajati svoj 80. rojstni dan k Mariji Pomočnici, katere gore ljubitelj je bil vse življenje.

Pokojni se je rodil v Lešah na Gorenjskem v družini, ki je dala sveti Cerki 3 duhovnike. Poleg pokojnega, še g. Janka, ki župnikuje na Kamnu na Koroškem in P. Metoda, ki je frančiškan na Viču pri Ljubljani.

Pokojni g. doktor je bil posvečen v duhovnika v Luganu v Švici 24. maja 1902 leta. Prišel je v Ljubljano in se vneto lotil dela, ker je bila salezijanska družba še v povojih. Mnogim zavodom je bil ravnatelj. Neumorno je pisal, prevajal, učil in organiziral. Da so rakovniške "Knjižnice" izšle v enomilijonski nakladi, je velika zasluga tudi pokojnega g. Valjavca. Širom Slovenije je bil znan kot Voditelj salezijanskega sodruštva. Za to Zvezo je že leta 1906 začel izdajati Salezijanska poročila, ki so pozneje pod naslovom Salezijanski Vestnik izhajala vse do zadnjih let, ko jih je uničila vojna in revolucija.

Pokojni gospod Jože je bil vojak v prvi liniji Kristusove fronte. Ni se bal nobene žrtve, v nobeni sili ni klonil in z nobenim sovražnikom Cerke ni nikdar paktiral. Kot dober vojak Kristusa je stal na straži in klonil samo pred silnim zamahom smrti.

Ko zanj molimo in ga v pobožno molitev priročamo, mu bomo za njegove nauke in posebno za lep vzgled ostali vedno hvaležni

Slovenski Salezijanci

Uresničitev teh načrtov pa bo njim in članstvu v ponos, pa tudi v korist, čeprav bo služila vsej slovenski skupnosti.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini g. Danila Havelka ml, in njegove žene ge Dijane, roj. Cotoruelo se je rodila hčerka, ki je pri krstu dobila ime Aleksandra Gabrijelela.

† Ga Jožefa Polak. V soboto 7. marca t. l. je umrla v mestu Munro na področju Vel. Bs. As. previdena s sv. zakramenti za umirajoče trgovka ga Jožefa Polak. Pokopali so jo v nedeljo 8. marca 1959 ob 10. uri dopoldne na pokopališču v mestu Olivos. Pogrebni obred je opravil g. dr. Starc. Rajna ga Polak je bila novim slovenskim naseleljencem ob prihodu v Argentino zelo naklonjena. Marsikateri je v njenem domu dobil pomoč in zatočišče. Naj počiva v miru; preostalih naše sožalje!

STANKO MAJČEN

Pevske vaje in še kaj

(Iz zbirke BOGAR MEHO)

II

Taka novica se dvigne kakor netopir. Nihče ne ve od kod, nihče ne ve kam... Farovška zaročnja s škafo po obodu studenca, štacunarjevi se postavijo ušesa pokonci, in kot bi padel kamen v studenec, je pretrgana mirna gladina:

"Kaj, res?"

"Res, prav res. Gospod so povedali."

"Od kod pa gospodu?"

"Pismo leži na pošti."

"Pismo, tako pismo, kakor že pride, če...?"

"Tako, prav tako."

Netopir se dvigne in plane dalje. Zakadri se v petelina na strehi, švigne skozi zev v plotu in se obesi v svisl tretje hiše. Ko je tako obredel nekaj streh in dimnikov, se zarije pod hlevski krov, kjer je gorko, in malo počije. Same oči so ga, in mesto vejic ima kremplje...

Ko sine svit, je nad vasjo belo, kot da je legla megla nanjo. Ali megle nikjer. Nikomur se ne ljubi vstati; svinec imajo v nogah, in ko prvič prestopijo, se jim stoži po postelji.

Nihče ne govori... a vedó vsi. Govoré pa in so na moč zgovorni, če beseda nanese na vreme, na ajdo, ki cvete, da nikoli tako, na novega kaplana, ki se je spotaknil na pragu, ko je stopil z voza; še čelo bi si bil skoraj razbil mladci človek... Smešno, pravijo, in se smejejo. Nazadnje še katero razdro, če ni blizu prihuljenca, ki jim skali vodo. Previdno se dotakne novica — in obrazi posinjé. Kakor bi jih bil pičil grad, se ozro v hudobijo, in družba se razleti.

Julka je potrkala na okno pozno pod noč.

"Lebarjevi prosijo, da pridete... Pa hitro, gospod, če ne, bo prepozno..."

Hitro sem med slivjem z njo, in že se

spuščava v dol. Julka noče ničesar povedati. Ne ve ničesar. Zebé jo, pravi, in se divje zavija v ruto.

Preskočim leso, in Julka je izginila. V oknu izbe trepeče luč. Sam Lebar mi odškrne vrata.

"Tiho stopajte, da naju ne čuje gospodinjca. Legla je že, a še ne spi."

Seveda.

Lebar pogleda po tleh in pozvoni z nogo. Spregovori z glasom, ki o njem vem samo to, da ni njegov.

"Sin mi je padel na fronti... kako naj ji to povem?"

Petrolejka se ziblje, čeprav ni vetra, stožec svetlobe pleše po stenah, kot da ga nosi valovje...

"Moje sožalje, dragi Lebar..."

"Kako ste rekli?"

Ni slišal, razumel ni...

Nočem ponoviti plehkkih besed in obmolknem.

"Gre za to in nič drugega... kako povedati njej, da ne bo prehudo. Že davno več ne mislim na sina, in odkar je šel, je zame kakor zgubljen. Saj vem kaj je vojska. Sam sem bil v njej. Moraš napraviti križ čez sebe, če te pokličejo. Nič za to... Samo kako dopovem njej, da mi ne plane v strop ali da se mi ne sesuje... Zenskam je krikan na jeziku, jaz pa bi se kriku rad ognil... In še to: kako naj začnem, s katerim glasom...? Saj bo že vedela, ko bom usta odprl. In potem? Ah, smrt je smrt, še najlažja je smrt; povedati materi, da sina nima več, je pa nekaj drugega..."

Prinesel je vina, pritresel klobas, in točila sva in rezala, kakor da se nama mora v jedi in pijači razodeti modrost, ki jo iščeva.

"Že vem, kako napravim. V soboto ali nedeljo naprežem, in peljemo se na Studenec, na romanje. Tudi vi pojedete z nami. Potem pa — kakor Bog da."

In še sva pila in jedla, kot da ni bilo ne kosila ne večerje ta dan.

Kakor je bila zginila, se je zdajci prikazala na zapeku Julka. skrivnostna ko duh.

"Pridi, pridi, Julka, bliže pridi, saj si naša. Še lica ti prav ne poznam; nisem utegnil, da bi te pogledal..."

Julka je prisledla z grobnim molkom, kakor prisede pogrebec; roba kupice se je samo dotaknila.

"Kha..." je krehnil stari, da bi zlomil molk, ki je bil z dekletom sedel k mizi. "Pa ne da bi imela še kako skrivnost, čudni deklič ti..."

Lebar je hotel biti prijazen, pa ni mogel. Raskavi glasovi so se mešali med mehke, čudno mu je škripalo v grlu in oči so se lovite po stenah...

"Vidiš, sina nimam več... in tudi ti si žalostna. Le bodi žalostna, prav močno žalostna bodi, ki si mlada. Zamé istočasno tisto eno solzo, ki mi ne gre iz oči, potoci jo ti mesto mene, ker hudo me žge tista solza... Le kaj, da ne govoriš? Kaj misliš, ali mi mati že kaj ve? — Ničesar ne ve, ničesar ne slutí, in če jo boš tako žalostno gledala, jo boš malo pripravila na tisto... Na tisto... če se te sploh kaj tiče tisto... tebe... Julke s ceste?"

Tako je kolobaril okrog nje, tako je božal in gladil, zadiral se vanjo in jo krcal, dokler se mu niso povesele veke in je mahnil z roko po zraku kakor v spanju.

"Tudi tebe bo srečalo... tebe nekoč... Srečalo te bo, ustavila se boš — in se boš spomnila Lebarjevih tisto noč, ko te je prosil za žalost..."

V soboto je napregel, kakor je bil obljubil, in ko sem prihitel skozi slivje, je Lebarja že stala pri vozu. Bila je v

črtni. Kakor soha...

Ko smo sedli, se je ozrla po dekletu. "Julka, sama si, sama ostaneš, pazi na živino in dom..."

Julka je prišla počasi k vozu, segla Lebarji v roko — in tedajci se je razjokala nad to roko na ves glas, široko in globoko in od srca.

Lebarja ji je dala, da joče, dokler se ji je hotelo. Sama ni potočila niti solze. Pogladila je deklo po ruti in še njen obraz si je privzdignila, da bi ga bolje videla.

"Imaš jo, žalost, samo ali je naša, ne vem," je rekla Lebarja in vščipnila deklo v komolec. "Tako, pa zbogom ostani..."

Lebar je svrknil in kobila je prhnila. Čudno romanje je to bilo, nisem še romal enakega.

Studenec je kapelica onstran Mure sredi polja med smrekami, črtni ko žamet. Izpod tal vre voda, in v vodo pomakajo robce, rute, obveze... vse hudo, kar jih je bilo zadelo na udih ali na srecu.

"Kaj bom pa zate pomočil?" je vprašal Lebar in pogledal ženo, kakor bi gledal ženin nevesto.

Potrditi moram, da se je bila Lebarja teh pet dni, kar je brez sina, pomladila v lice in stas, še v hojo se je pomladila. Samo bela je bila, čudno bela v svoji črtni in lesena v potezah in kretnjah. Kakor da ji srce drži ledena pest, kakor da mora ubogati nekoga, ki ji iz hipa v hip veleva, kaj naj stori, kam naj se obrne in kako... Z Lebarjem sva se bala kapi in sva ravnala ž njo, kot da jo je kap že udarila...

"Ze tri dni ne je," je menil Lebar tiho, "in ne vem, kakor bi ji prišel blizu z jedjo. Ocvrte piščance bom naročil in kavo s potico... midva pa bova vina..." Tako se je odločil in je široko stopil pred nama v krčmo.

Krčmar je bil tak človek, da je koj

Vsak teden ena

VSE JE VESELO, KAR ŽIVI...

Vse je veselo, kar živi, mene pa srce boli. Pa zakaj si srce žalostno, ko vedno si veselo blo.

Zdaj pa pojdem v puščavo, na to goro visoko, tam bom gledala ravno polje, ravno polje, sinje morje.

Ljubček moj po morju gre, grenke točim jaz solze, kaj poč reva čem zdaj storit, kaj čem od žalosti umret?

KOROŠKA

Prosvetno delo je na Koroškem v predpastnem času lepo uspevalo. V vseh krajih slovenske Koroške je bilo kulturno življenje zelo razgibano; dokaz za to so razne igre in predpastne zabave. Tako so v št. Rupertu gojenke kmetijsko-gospodinske šole priredile pustno zabavo, v Glogasnici je Kat. prosvetno društvo priredilo zaključno razstavo šivalnega tečaja, združeno s kulturno prireditvijo; Farna mladina iz št. Lipša je pripravila tri pustne vesele igre, Prosvetno društvo "Danica" v št. Vidu v Podjuni je pripravilo igro "Z lastovkami", ki jo je tudi ponovilo v Žitari vasi. V št. Jakobu v Rožu pa je farna kulturna skupina uprizorila "Tri tičke" in "Zemlja Miha". V št. Janzu v Rožu so imeli več tedenski kuharski tečaj, za zaključek pa so tečajnice pripravile tudi pestro akademijo. V Doberli vesi so imeli družabno prireditev "Naš ples" v Narodnem domu. Gostovali so pevci iz Glogasnice, melodije bratov Avsenikov pa so vabile k lepemu domačemu ple-

Tinjsko farno je po skoraj 30 letih dela zapustil prošt A. Benetek, in stopil v pokoj po 53 letnem pastirovanju v Dječkah, Žihpolju in Tinjah. Leta 1922 je pridigal v Tinjah tedanjemu novomašniku Lenartu Trabesingerju, ki je sedaj njegov naslednik, Novega prošta je instaliral škof Koestner. Nestrpneži pa so se pokazali tudi ob tej priliki in so ravnali v noči pred instalacijo edini slovenski napis "Novomašnik bodi pozdravljen". Naš tednik Kronika pripominja, da je ob tej slovesnosti bila slovenska beseda potisnjena v kot. Pripominja pa, da bo novi prošt, ki kot domačin pozna razmere, gotovo uredil, da bo prav.

V Kotmaro ves je prišla avtokolona, ki je zbirala za "krvno banko" v Celovcu kri prostovoljcev. Takoj se je javilo kar 70 Kotmirčanov, kar pomeni, da se je vsak 23 prebivalec javil. Poročilo Rdečega križa ugotavlja, da bi se moralo v Celovcu prostovoljno javiti v enem dnevu kar 2700 oseb, če bi hoteli doseči Kotmirčane.

vedel, pri čem je. Svečano je pregrnil mizo, sklical družino s polja in sam odšel v klet. Z belim predpastnikom prepasano deklo je odprlo kredenco, kjer je stala boljša posoda...

Lebarja se je dotaknila piščančevega bedra, dotaknila se je sladke solate in še roba stebelčaste čaše se je dotaknila.

Nasmehnila se nama je spričo vseh teh dobrot in njen nasmeh je bil nasmeh srečnega človeka, od katerega so odpadale vse peze, ki nima ničesar več zgubiti na tem svetu in samo še čaka na težko zasluženi paradiz.

Ko je konec popoldneva malo sedla v senco gostilniškega vrta sama, sem vprašal Lebarja, kako je bilo.

"Nič ni bilo," je odmahnil Lebar. "Vedela je, ne vem od kod in kako, in ko sem jo vprašal, čemu gori sveča na mizi, je rekla 'za dušo'. Izjokala ni niti solze. Sicer pa je najtežje že mimo. Čutim, da je prebolela. Celó česse se lepše kakor prejšnje dni... Pa saj sami vidite, da je čez noč postala deklo, tisto lepo deklo, ki je bila."

Še smo se ustavili pred dvema krčmama domov grede, in Lebar je govoril mnogo, premnogo.

Ko smo zavili okrog Bučkovega lesa, se je spomnil bitke pri Solferinu, in ko smo prišli v tesnec, je bil že v ognju. Kobilo je podil brez potrebe, sekal z bičem na levo in desno, da so izpod podkev škropile iskre.

"Sest nas je, in ko porinemo, ne moremo izdreti bajonetev. Oni nad nas, mi čeznje... Ko sem se pobiral iz blata, sem imel med zobmi čop las, čop živih las, in še krpa kože se jih je držala..."

In tako smo kaj kmalu zvrnili. Kobila se je ustrašila gospodarjevega nenavadnega glasu, se vzpela v zrak in kolesel se je nagnil...

Na srečo se je zgodilo v domačem klanecu in oberoč sva z Lebarjem potegnili voz iz jarka. Kobili ni bilo nič.

Kako se reče

Ker že toliko pišemo o tujem vplivu na slovenščino, je prav, da omenimo tudi izraze, ki smo jih prevzeli in jih še prevzemamo iz klasičnih in romanskih jezikov ter angleščine. Imenujemo jih tujke. Mnoge rabijo skoraj vsi kulturni narodi in so tako postale mednarodne.

Kaj pravi o njih Slovenski pravopis? Nekatere prepoveduje (imajo križec), druge pogojno dovoljuje (označene so z zvezdico) in ostale (in teh je največ) nimajo nobenega znaka (razen strokovnega), kar pomeni, da jih smemo uporabljati.

Nekaj primerov za prepovedane: famozen, meblirati, šik, nonsens, opresija, rang, tumult, rešó, franža itd.

Pogojno dovoljene: blamirati, ekipa elan, filiale, inspiracija, kampanja, kaprica, kontra, milje, nivo, profit, riskirati, totalen itd.

Dovoljene: absoluten, absurden, administracija, advokat, aferá, agent, aktualen, analiza, baza, biró, center, citat, debata, intimen, rezerva itd.

Zanimivo je, da je n. pr. beseda protekcija dovoljena, protežirati ima zvezdico, protežé pa celo križec. "Pardon" je pog. dovoljen, "brez pardona" pa prepovedan. Enako označbo ima kolos in kolosalen.

Pod kakšnim vidikom so sestavljavci (ne: sestavljalci) označevali tujke, iz SP ni razvidno in doslej nisem imel možnosti, da bi to ugotovil. Verjetno so nekatere nepotrebne, druge potrebne ali manj nepotrebne. Naj bo SP komu vseč ali ne, moramo ga poznati in upoštevati že zaradi (ali: zaradi) nekega reda, enotnosti. Če bi pisal vsakdo po svoje, bi imeli kmalu več "knjižnih jezikov", bolj rečeno, pravega knjižnega jezika sploh ne bi imeli. Če pogledamo, koliko so naši časopisi, revije in knjige v skladu SP., bomo ugotovili zelo klavrnost stanja. Ali se kaj trudimo, da bi pisali pravilneje in lepše?

Pretirana raba tujk pači vsak jezik, tudi našega. Nova slovenska slovnica postavlja zelo dobro načelo, zato ga bom kar prepisal: "Današnja poplava tujk dela preglavice vsem knjižnim jezikom. Razume se, da se v znanstvenem jeziku obilneje uporabljajo kakor v leposlovju, kjer bi kazalo njih rabo omejiti na neogibno potrebo. Za vse primere velja pravilo: kadar imamo popolnoma ustrezno domačo besedo, ne bomo rabili tujke; če pa je domača beseda samo za silo skovana, če nima istega pomena obsega kakor tujka ali če zveni prisiljeno, je raba tujke dovoljena."

JAVNI NOTAR Francisco Raul Cascante

Escribano Público
Uruguay 387
T. E. 40 - 1605 Buenos Aires

BELA NEDELJA 5. APRILA SLOVENSKI DAN DAN SLOVENSKE DOBRODELNOSTI

JOŽA VOMBERGAR

Zakleta Vernica

"Ze prav!" se je grenko in užaljeno nasmehnil Miha. "Ze tako ali tako se me ogibljuje ko garjave ovce. A če mi hočete kaj slabega nagosti, vam že posvetim!... Še klical me boste in prosili, naj pridem med vas, pa ne bom! Ne bom, da vestel!"

Potuljeno je odšel. Od daleč pa nas je spet pogledal in se nam zlobno zarezal, potem pa urno stekel domov.

V skrbeh smo ugibali, če je mogel Miha iz našega prejšnjega pogovora, ko ga še nismo opazili, kaj uganiti o našem načrtu. Kar oddahnili smo se, ko smo ugotovili, da nismo nič takšnega govorili.

"Premalo smo previdni!" je vendarle zaskrbljeno poudaril Tine. "Ne pazimo dovolj. Miha že od nekdanj rad prisluškuje. Videl sem ga že, kako je zvečer prisluškoval po sosedovim oknom. Neznansko je vedečen! Kaj veda, če ni tudi našim pogovorom o tej reči kdaj — kje za kakim drevsom ali oglom — prisluškoval? Bolje je, da smo prijazni z njim, ker — Miha ni samo malo tečen, temveč tudi zloben. Zadržaj me je zvečer v temi pričakal, skrit za orehovim deblom, potem pa planil predme in zarjul. Na vso moč sem se ga ustrašil."

"Za take reči je bil že večkrat tepen doma — a ga ne izmodri," je pripomnil Francej.

Na novembrski mladinski prireditvi v Moronu — Bs. As. — so v velikem številu nastopile deklice iz slovenskih šolskih tečajev. Bomo tudi v bodoče mogli videti podobne in še lepše prizore?

SLOVENC I P O S V E T U

USA

Poroka. V cerkvi Sv. Vida v Clevelandu sta se poročila g. Ivan Holjenac in gđ. Marija Avsenek, hčerka znanega slov. gospodarskega strokovnjaka g. Ivana Avseneka in njegove žene ge. Štefanije Avsenek. Prav tako sta stopila pred oltar v isti cerkvi v Clevelandu g. dr. Vinko Vovk, bivši ravnatelj tržaške slovenske gimnazije in gđ. Eda Petek, bivša načelnica plesne skupine v mladinskem društvu Kres. Čestitamo.

Slovenska šola v fari Sv. Vida je imela 15. februarja lepo prireditve. Kaplan pri tej fari g. Jošt Martelanc je zbranim rojakom kazal lepe slike z Gorenjske in Trente, pojasnjeval jih je pa pisatelj Karel Mauser. Da je bil spored še bolj zanimiv, so poskrbeli otroci s svojimi deklamacijami. Čisti dobiček je bil namenjen šoli.

KANADA

Člani Slov. kat. akad. starešinstva imajo v Torontu redne mesečne sestanke s predavanji ali pa družabnega značaja. Na januarskem sestanku je imel

V trgovini

"Regalos Floresta"

Medina 81, višina Rivadavia 9200, Capital, dobite: šolske, pisarniške in kuhinjske potrebščine. Dalje, lepe stenske križe in slike ameriške ter evropske oblike; izbira krasnih rožnih vencev; srebrne in zlate verižice.

Razen tega tudi Vaše spominske in stare rožne vence predelamo v nove na srebrno ali tudi zlato verižico.

V trgovini je tudi zamenjava tujih valut.

predavanje g. Stane Bah "Moderne teorije o nastanku življenja".

Člani mladinskega odseka Slov. kat. prosvetnega društva Baraga "Mladim" so 1. februarja postavili na oder igro "V Ljubljano jo dajmo".

PO ŠPORTNEM SVETU

Južnomožsko nogometno prvenstvo: Argentina in Paragvaj sta trenutno v vodstvu s 4 točkami v dveh tekmah, sledita Peru in Brazil s 3 točkami, Urugvaj z 2, in brez točk v treh tekmah Bolivija in Čile. Presenečenje tega prvenstva je povzročilo moštvo Peruja, ki je s svetovnim prvakom Brazilom igralo 2:2 v najlepši dosednji tekmi tega prvenstva in nato premagalo Urugvaj 5:3. Argentina je v otvoritveni tekmi premagala Čile 6:1, vendar ta uspeh ni zadovoljil kritikov; v naslednji tekmi pa je komaj premagalo Bolivijo z 2:0. Pri tej zadnji tekmi je občinstvo izživljalo svoje moštvo. Govori se tudi o nasprotjih v tehničnem vodstvu argentinskega moštva, pa tudi o spremembah v sestavi moštva za naslednje tekme. O-

Dobra nemška družina v Capitalu išče vzgojiteljico z znanjem nemščine k državnim otrokoma do dveh let.

Istotam dobota zaposlitev tudi kuharica in služkinja. Naslov v upravi.

Čas je zlato!

Zato ga ne izgublajte!
Čimprej si nabavite dobro

MOTORNO KOLO pri Lojzetu Novaku

Izključno zastopstvo BUMAR, SRL

Avda de Mayo 302, T. E. 658-7083
Ramos Mejía

TUDI MOŽNOST DOLGOROČNE-
GA PLAČEVANJA!

stali rezultati so: Brazil: : Čile 3:0, Urugvaj: Bolivija 7:0; Paragvaj: Bolivija 5:0; Paragvaj: Čile 2:0.

Edini slovenski zastopnik v II zvezni ligi, Odred, ki je na koncu jesenskega dela tekmovanja običal na zadnjem mestu s samo 2 točkama, se pripravlja na spomladanski del. Trener Kokotović upa, da se bo moštvo zmazalo in obstalo v ligi. Po pripravah sodeč občinstvo ni tega mnenja, še manj pa kažejo rezultati prijateljskih tekem. Tako je po slabi igri moštvo komaj premagalo Krim z 2:0, proti železničarskemu klubu Nova Gorica pa je celo izgubilo s 2:3. Športni list Polet priobčuje razna mnenja nekdanjih predvojnih igralcev in gledalcev, ki so vsa precej enaka: Pri Odredu manjka tovarištva, v igri pa predvsem borbenosti. Tako je znani stari Ilirijan Pelan napisal, da sedaj preveč upoštevajo razne sisteme in metode in igračkaje pred svojim in nasprotnim golom, dočim so prej poznali samo: Horuk — sistem: Čimprej do gola.

V Beogradu so imeli točkovni turnir v namiznem tenisu med 16 najboljšimi iz države. Od Slovencev so nastopili Teran, Kern in Tomažič. Ta turnir je bil eden od priprav za svetovno prvenstvo, ki bo konec marca v Dortmundu. Končni vrstni red je bil: Harangozo, V Marković, V. Marković, Hrbud, Vogrinc, Uzorinac, Teran, Kern, Gabrić, Hudetz, Franjic, Tomažič, Pavasovic, Franjic I., Osmanagić, Jazvić.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Vestnik, glasilo slov. protikom. borcev. Štev. 2. Vsebina: Tabor Društva slov. protikom. borcev; Strah in pogum (Sm. R.); Dragi borci (Janez Kralj); Kovaška epopeja; Kdo je odločal (xy); Pogovor z junaki (Gregor Mali); V službi domovine.

OBVESTILA

Argentinsko-južnoslovenska bolnišnica

Stari naseljenjci slovenskega, hrvatskega in srbskega rodu se že dalje čase prizadevajo, da bi po vzgledu Nemcev, Špancev, Italijanov in dr. narodnih skupin v Argentini tudi južnoslovenski izseljenci imeli svojo lastno bolnišnico — če le mogoče tudi s svojimi lastnimi zdravniki in lastnim zdravstvenim osebjem. Že lansko leto se je ustanovil pripravljalni odbor, ki ima nalogo, da pripravi vse potrebno za ustanovitev take bolnišnice. Na čelu odbora je znani zdravnik dr. Ivanšević. Od Slovencev

KEGLJAŠKI KLUB

na Pristavi — Castelar

vabi vse svoje člane na letošnji redni občni zbor, ki bo na **cvetno nedeljo dne 22. marca ob 16. uri** z običajnim dnevnim redom. V slučaju nesklepnosti ob napovedani uri bo občni zbor pol ure kasneje, neoziraje se na število prisotnih članov.

V A J E N C A

V SLOVENSKO STROJNO DELAVNICO IN LIVARNO SPREJMEMO.

Naslov: Bose, Ind. Met. B. Seljav, c. Remedio de Escalada 135, Saenz Peña, Villa Raffo (2 kvadri od Lope de Vega in Gral Paz, 3 kvadre od postaje Saenz Peña).

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 571282

sta v odboru arhitekt Sulčić, in pa g. prof. Alojzij Horvat, sedanjí predsednik Društva Slovencev.

Ta pomembna akcija bo uspela le, ako jo bodo podprli vsi slovenski, hrvaški in srbski izseljenci. Seveda pa je potrebno, da so vsi najprej dobro informirani, kaj se namerava napraviti, s kakšnimi stroški je vse to zvezano, kdo lahko postane član te organizacije in kakšne bodo pravice in dolžnosti članov.

O vsem tem bodo mogli dobiti naši rojaki podrobna pojasnila na informativnem sestanku, ki ga sklicuje Društvo Slovencev v nedeljo 22. marca po sv. maši v dvorano v Slovenski hiši na Ramon Falcónu. Toplo vabimo vse Slovence in Slovence, da se tega sestanka udeležijo.

Sestanek članov SKAS-a bo v soboto dne 21. marca ob 19. uri v Slovenski hiši na Ramon Falcónu 4158. Na sporedu je diskusija o šolstvu. Prav lepo vse vabi — odbor.

Občni zbor Slovenskega kegljaškega kluba na Pristavi v Castelaru bo na cvetno nedeljo dne 22. III. 1959 ob 16. uri popoldne. Vse člane vabimo, da se ga vsi udeležijo. Odbor

Letošnji študijski dan SKAD-A bo v nedeljo, 19. aprila. Isti dan bo tudi redni letni občni zbor. Podrobnosti bomo objavili v prihodnji številki.

Odbor SKAD-A

Uprava "Slovenske Besede" vljudo prosi vse naročnike revije, ki še niso plačali naročnine, da bi jo poravnali za zadnja tri leta (za starejšo naročnino ne prosimo). Naročnina za leta 1956, 1957 in 1958 je znašala letno 40 pesov. Še vedno imamo nekaj dolga v tiskarni, ki ga bi radi poravnali. Plačila sprejema iz prijateljnosti Dušnopastirska pisarna. Denarna nakazila naj se pošiljajo na naslov: Pablo Masic, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

Pred nakupom se posvetujte pri

Lojzetu Novaku

Izključno zastopstvo

BUMAR S.R.L.

Avda de Mayo 302, T. E. 658-7063

Velika izbira hladilnikov, pralnih strojev, šivalnih strojev, plinskih štedilnikov, TV aparatov ter drugih potrebščin za dom, vse najboljših znamk. Cene ugodne, tudi možnost dolgoročnega odplačevanja. Kličite po telefonu, zglasite se osebno v trgovini. Pridem tudi na dom.

kot je naša, pripovedovale otrokom in odraslim novo čudovito storjo o rešiteljih zaklete Vernice! Zdaj še ubogi revčki, bomo čez teden dni postali najbogatejši ljudje na svetu in dobrotniki ljudstva kot jih še ni videl svet!...

Kakšno splošno veselje in sreča bo to! Ves svet bo strmelo!...

Samo še ta teden dni! Ali je mogoče? Kar neverjetno mi je že postajalo! Zaželel sem si, da bi bilo več časa do odločilnega dne. Vsaj še kak mesec! Bolj na daleč se mi je vse to lepše videlo — tako od blizu pa... Res, kar nekam tesnobno mi je postajalo pri sreč. Zakaj čim bolj se je bližal dan, ki naj bi odločil našo usodo, bolj me je grabila skrb in bojazn, da nam prinese razočaranje in nam bo utvara o silni sreči v polni jasnosti in bridem spoznanju stopila pred oči!...

Čim bolj se je bližal odločilni dan, bolj mi je rasel dvom. Kar usiljevala se mi je slutnja — bridka in boleča — da bo res tako kot mi je v tolažbo ob prvem razočaranju jeseni narekovalo spoznanje, da je vse skupaj verjetno le prazna domišljija!...

Toda — Alenka vendar ne pripoveduje česa kar tjavdan! Tudi si ni ona izmislila te starodavne storije! Izvedela jo je od svojih oca in ti prav tako od svojih brčkone. In Alenka je resna pa verna ženica! Te pripovedi ni začela tako kakor tistih "iz časov, ko so bili še žgane" na kaš"! S toliko prepričevalnostjo jo je pripovedovala kakor kako svetopisemsko zgodbo!

In končno — saj sta Vernico že dva reševala — če ne še več! Glavačev Martin pa Drnjavov Rok! Dva resnična fantiča kakor smo mi! Za prazen nič Martin ni postal gluhom! Torej!... Oh, da bi ga!...

Zadnje nedeljo pred božičem so mi farni cerkovnik, Belečanovi oca, povedali, da bom ministriral pri božični polnočnici in me vprašali, če bi si upal prevzeti mesto prvega velikega ministranta, ker je Kovačev Francej hudo zbolel in zato ne bo mogel streči; Bdeč Tone, ki bi moral stopiti na njegovo mesto, pa odide za božične praznike k svojim sorodnikom v drugo faro in ga zato ne bo. Da bi bil jaz po postavi zdaj še najbolj primeren za velikega ministranta, so rekli, pa naj se zato že med tednom vadim pozvanjati s prazničnim zvoncec. Strežba pri slovenski maši pa da je itak lažja, ker je večji del opravila gospoda levita.

Oča niso čakali na moj odgovor, ker je bilo tako vprašanje, le mileje izražen ukaz. Osupel sem obstal in bilo mi je, kot bi me kdo polil z mrzlo vodo...

Za službo malega ministranta ni bilo nikoli težave, ker nas je vedno bila cela gruča za to na razpolago. In zato ni bilo nič hudega, če bi me k polnočnici ne bilo. S tem položajem sem tudi računal. Zdaj pa kar iznenada takšna važna naloga, ki je ni bilo mogoče opustiti! Odreči se ji ali celo ugovarjati pa bi pomenilo, odreči se ministrantstvu ploh! Oča sicer niso zamerili za vsako malenkost; a prezreti tako važen u-

kaz bi pač ne bila malenkost! Oča bi mi enkrat za vselej pokazali vrata zakristije, ker oča šal niso poznali! Neznansko resni in strogi so bili! Še smejali se niso nikdar!...

Moj Bog, kaj naj storim!... Naj prelozim tovarišema slovesno dano besedo in se odpovem veliki sreči, ki me čaka po junaškem dejanju pri Zatrepu?... Ali pa jima razložim novi položaj, v katerega sem prišel ne po svoji krivdi? Mogoče me bosta razumela in upoštevala, da ne morem z njima, pa bosta kljub temu svojo srečo delila z menoj?...

Nekoliko čudno mišljenje sicer — a kot prijateljta bosta morda le razumela mojo stisko?...

Služba prvega velikega ministranta pri slovenski maši in pozvanjanje s prazničnim zvoncec pa so bile že od nekdanj moje tihe sanje! A samo sanje, ker si je to mesto kakor za večno prisvojil Kovačev Francej in ga ni nkomur, niti za kak poedini primer, maral odstopiti. Preveč je bil ponosen in ljubosumen nanj. Za njima pa je že čakal na to mesto Bdeč Tone, ki je bil starejši od mene in že star ministrant, jaz pa šele novinec. Zelja po tem visokem mestu bi potemtakem pomenila pravo predrznost zame in si je zato niti izrazil nisem upal. Nekoč bo že sama po sebi prišla vrsta name, sem si mislil. Kar pa me je tu najbolj mikalo, ni bila čast prvega ministranta, temveč — pozvanjanje s prazničnim mašnim zvoncec, ki je pomenil pravo čudo zame!